

Mažosios Lietuvos klausimas Vlike

Anksčiau, negu kas nors kitas gavo oficialius pranešimus, Draugas jau paskelbė gana iškilingai skambantį Vliko ir Mažosios Lietuvos Tarybos susitarimą, kuriuo sutarta įtraukti į Vliko Vykdomąją Tarybą Mažosios Lietuvos Tarybos atstovą.

Iš to paskelbimo, nesigilinant, gali susidaryti įspūdis, kad pagaliau yra išspręstas daug kalbų sukėlęs klausimas dėl Mažosios Lietuvos atstovo dalyvavimo Vlike. Tačiau ištikrųjų taip nėra.

Šiuo nutarimu Vlikas įsteigia savo Vykdomąją Tarybą, skyrių Lietuvos revindikujamų sričių klausimams ir jam vesti kviečia vieną iš Mažosios Lietuvos veikėjų, adv. Martyną Braką (ne dailin. Braką, kaip laikraščiuose buvo pažymėta: dailin. Adomas Brakas 1941 metais su šeima yra išvežtas į Sibirą). Taigi šis nutarimas iš esmės liečia visai kitą reikala, ne M. L. atstovo dalyvavimą Vlike.

Lietuvos revindikuoja joms sritys yra ne visa Mažoji Lietuva (čia visų pirma turima galvoje tos M. L. dalys, kurios nebuvo prie Lietuvos prijungtos) ir daugiau kaip Mažoji Lietuva — rytinės sritys. Iš kitos pusės — Vykdomoji Taryba yra vykdomasis, ne vadovaujamas ir sprendžiamas organas, tos Tarybos sąstatas nėra pastovus, o pareina nuo Vliko visumos sprendimų. Vykdomosios Tarybos nariu tas ar kitas asmuo Vliko gali būti išrinktas ar pakeistas ir be jokių susitarimų su Maž. Lietuvos Taryba ar kuo kitu.

Kiek mums tenka patirti, M. Lietuvos Taryba yra įsakmiai pabrėžusi, kad ji iš vienos pusės labai vertina M. Braką įtraukimą į Vykdomosios Tarybos darbą, bet visiškai nelaiko, kad tuo M. Liet. Vlike dalyvavimo klausimas tampa nebe aktualus ar išspręstas.

Laisvosios Europos Komitetas

Pereitą ketvirtadienį įvyko oficialus Lietuvių Komiteto Laisvosios Europos organizacijoje posėdis. Komitetas savo pastovų veikimą pradeda šį penktadienį, birželio 1 d.

Komiteto pirmininku yra išrinktas V. Sidzikauskas, sekretorium dr. A. Trimakas, išdin. K. Bielinis. Nariai: J. Audėnas, dr. B. Nemickas, adv. M. Tolysius ir P. Vainauskas. Komitetas veiks Laisvosios Europos organizacijos ribose, artimai bendradarbiaudamas su Lietuvos Pasiuntinybe Washingtono. Šios organizacijos tikslas kelti balsą dėl pavergtųjų Europos tautų išlaisvinimo.

Laisvosios Europos lietuvių komiteto sąstatas yra suorganizuotas paskubomis. Jo sudėtis dar neapima visų lietuvių organizacijų jėgų, nors komitetas ir organizuotas tariamai neatsižvelgiant į politines grupes.

Tikimasi, kad komiteto darbą pradėjus, bus peržiūrėta jo sudėtis ir padaryti atitinkami papildymai.

EINA
36
metai

DIRVA

THE FIELD

Atsk. Nr.
8
centai

Korėjos frontas vėl senojoj vietoj

Pereitoji savaitė buvo šio pavasario "antrojo kėlinio" pabaiga Korėjoje. Laimėjimas aiškiai sąjungininkų pusėje. Beveik visą savaitę kinai ir šiaurietai buvo tiesiog vejami. Žuvusių skaičiai jų pusėje nepaprastai dideli. Paliko daug ginklų ir karinės medžiagos. Naujas reiškinys — paimta gana dideli kiekiai į nelaisvę. Vienas gana didelis dalinis apsuptas, kuris tebebando išsiveržti. Tik šios savaitės pradžioje kinai vėl pradėjo darytis atsparesni. Sąjungininkai nesistengia nužgyuoti toli į šiaurę, tačiau jie vėl perėjo 38 paralelę, trečią dieną užėmė svarbų elektros stočių rezervuarą ir dabar frontas vėl yra maždaug toje pačioje vietoje, kaip buvo prieš antrąjį kinų puolimą.

Pastebima, kad kinai vėl organizuoja gynybos pozicijas. Tuo tarpu nematyti ryškesnių žymių, kad būtų einama prie karo pabaigos Korėjoje, nors ir buvo spėjama, kad paskutinis sąjungininkų laimėjimas

gali priartinti prie kokio nors susitaikymo.

Irane šiuo metu pergyvenamos pačios kritiškiausios dienos. Irano vyriausybė atmetė visus anglų planus, kuriais buvo siūloma kaip nors geruoju susitarti. Irano vyriausybė pripažįsta, kad ji neturi pakankamai priemonių ir specialistų žibalo šaltiniams naudoti, bet sakosi neatsisakysianti nuo nusavinimo pasiryžimo. Bet Irano valstybės biudžetas remiasi daugiausia pajamomis iš žibalo šaltinių. Jeigu tos pajamos žymiai sumažės, tai gresia chaosas, kurio metu gali pasinaudoti vienintelė stipriau organizuota Irano politinė partija Tudeh (masės), kuri yra neabejotinai komunistų įtakoje. Irano vyriausybės numatytas planas naudoti šaltiniams ir atsiskaityti su bendrove už jos įdėtą kapitalą laikomas nepakankamai rimtu. Šiomis dienomis turi paaiškėti, kokių žygių imsis ang-

lai. Dar turima vilties, kad Irano šachas pakės vyriausybę parinkdamas tokią, kuri į klausimą pažūrėtų kiek atsargiau.

Europoje vyksta visa eilė rinkimų. Austrijoje prezidentu per antrojo balsavimo išrinktas Koerner, 73 m. amžiaus, socialdemokratų veikėjas. Suomijoje darbininkų unių rinkimuose taip pat laimėjo socialdemokratai. Italijos savivaldybių rinkimuose (dar nevisi duomenys žinomi, nes bus antras rinkimų ratas) smarkiai pralaimi komunistai ir tuo būdu stiprėja dabartinės de Gasperi vyriausybės padėtis.

Birželio 10 d. įvyksta šiuo metu svarbiausi Europos rinkimai — Prancūzijos parlamento rinkimai. Čia turės išsisprikti trys kausimai: 1) kokios liks komunistų jėgos, 2) ar išliks dabartinė centro grupių koalicija, 3) ar ateis į valdžią generolo de Gaulle grupė.

De Gaulle laimėjo galimy-

ALT Sąjungos seimo atgarsiai

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime įvykęs vadovybės pasikeitimas, be abejo, turėjo neišvengiamai sukelti įvairių komentarų, kaip pačių seimo dalyvių tarpe, taip Sąjungos narių tarpe ir net už Sąjungos ribų.

Seime buvusiems yra aišku, kad pirmajam Sąjungos pirmi-

bės nėra tikros. Tiesa, prancūzai dar neužmiršo, kad jis pirmas pakėlė balsą prieš pasidavimą, vadovavo Prancūzijos išlaisvinimui ir su triumfu įžengė į Prancūziją. De Gaulle didžiausias trūkumas — stoka aiškos programos. Priešininkai jam prikiša tendenciją į diktatūrą, bet visi žino, kad jis jau galėjo tapti diktatorium tuoj po karo, tačiau ta proga nesinaudojo, o lojaliai skaitėsi su rinkimų rezultatais.

Tarp kita ko, jis pats iš Maskvos parsikvietė komunistų vadą Thorezą, nors dabar antikomunizmas yra vienintelis aiškus jo politinės programos punktas.

ninkui adv. A. Oliui nebesuti Sąjungos seime įvykęs vadovybės pasikeitimas, be abejo, turėjo būti išrinktas kitas pirmininkas ir sudaryta valdyba taip, kad ji galėtų kiek galima patogiau susisiekti. Adv. A. Olis, nesutikdamas toliau imtis vadovavimo Sąjungai, pareiškė, kad jo dabartinės ir numatomos pareigos neleidžia atidėti darbui Sąjungoje tiek, kiek reikėtų. Daugeliui, žinoma, kilo klausimas, ar nėra dar ir daugiau to atsisakymo priežasčių. Kiek mums privičia iš paties A. Olis teko patirti, atrodo, jog pareikštą priežastį dar galima papildyti ir ta prasme, kad seime buvo iškelta daug sumanymų bei pageidavimų dėl tolimesnės veiklos programos, kuriuos kitais, lietuvių ir pačios Sąjungos tikslams svarbiais, reikalais užimtą pirmininkui būtų sunku atlikti. Tačiau pasikalbėjime su nauju pirmininku A. Olis užtikrino jam savo bendradarbiavimą ir visokią galimą pagalbą.

Netrukus laukiama pirmo naujos valdybos posėdžio, po kurio bus aiškiau matyti, kaip valdyba pradeda vykdyti seime išryškėjusius užsimojimus.

Spaudos ir Informacijos Komisijos posėdis jau įvyko pereitą penktadienį, antrąs numatomas rytoj, birželio 1 d.

Pirmajame posėdyje komisija, remdamasi seimo pavedimu rūpintis tautinės srovės spaudos stiprinimo reikalais, nutarė tuojau imtis organizuoti spaudos leidimo bendrovę, kurios uždavinių plane numatomas steigimas leidyklos su visomis jai reikalingomis priemonėmis. Vienas iš artimiausių tos leidyklos uždavinių numatomas visuomeniniams, politiniams ir kultūriniais klausimams skirtą žurnalo leidimas (tokio žurnalo leidimo užuomazga jau prieš seimą buvo sudaryta Chicagoje). Bendrovę numatoma organizuoti gana plačiu mastu, kad joje galėtų dalyvauti tautinės srovės vienminčiai, gyvenant ne tik JAV, bet ir kitose šalyse, ir kad ALT Sąjunga turėtų joje prideramą įtaką. Bendrovės numatomos leidyklos vieta bus vėliau nustatyta, išaiškinus, kur tai leidykla yra patogiausios sąlygos. Būtų siena, kad leidykla pajėgtų leisti visą tautinės srovės veiklą bei minties reikšimui reikalingą leidinių sistemą. Komisija tuos planus jau perdavė susipažinti ir apsvarstyti Sąjungos valdybai. Šiuo metu susižinoma su atskiromis vietovėmis dėl komisijos praplėtimo.

Kituose laikraščiuose pasirodė trumpų faktinių informacijų apie seimą. Tik Sandara kažkodėl pareiškė labai didelį nepasitenkinimą, iš kurio atrodo, lyg Tautinės Sąjungos valdybos pasikeitimas būtų tiesioginis Sandaros pralaimėjimas...

Iš Chicago mums dėl to taip rašo:

"Sandara čia iš tiesų savąja liga serga, todėl taip nervinasi. Ji nori parodyti, kad ir Tautinė Sąjunga esančios tos pačios nelaimės, kaip ir Sandara, tik ji nepastebėjo skirtumo, kad tie jos nemėgiamieji "užjūriečiai" norėjo, kad A. Olis pasiliktų vadovybėje, o Sandarą "užjūriečiai" norėtų, kad Vaidyla nepasiliktų..."

AMERIKOS BALSO

lietuviškajame skyriuje ligi šiol dirbo trys asmenys: pulk. K. Grinius, jūrų kapitonas P. Labanauskas ir J. B. Laučka. Šiuo metu grupė padidinta: jau pradėjo ten dirbti Barbora Darlis ir P. Semetauskienė.

Nuo birželio 3 dienos pradės veikti latvių ir estų skyriai.

LIETUVIAI TEISININKAI ORGANIZUOJASI

Gegužės 19 dieną Adelaidės mieste, Australijoje, įvyko Lietuvių Teisininkų D-jos Užsieniuose Australijos skyriaus visuotinis susirinkimas. Pirmininkavo El. Reisonienė, sekretoriaus Pov. Lukošius. Australijoje yra 44 liet. teisininkai, t. y. devintoji dalis visų tremtyje esančių lietuvių teisininkų.

Skyriaus veikloje — Adelaidės universitete teisė studijuojas vilnietis Stasys Cibiras skaitė paskaitą apie Australijos teismų santvarką, teisininkas Jonas Kalvaitis skaitė viešą paskaitą lietuviams iš teisės sritys, E. Reisonienė Vasario 16 d. minėjime skaitė paskaitą apie Lietuvos padėtį tarptautinėse teisės šviesoje.

Siame susirinkime išrinkta nauja skyriaus valdyba: pirm. Jonas Kalvaitis, nariai: dr. Ed. Jansonas ir Vitalius Linkevicius. Taip pat išrinktas skyriaus atstovas ir į visuotinį Draugijos suvažiavimą, kurio laukiama įvykstant Jungt. Amerikos Valstybėse. Australijos skyriui atstovauti duotas mandatas adv. Brunonui Kalvaičiui, gyv. Bostone.

Ir Clevelande gyveną teisininkai pereitą šeštadienį turėjo steigiamąjį susirinkimą, kuriame iš 18 čia gyvenančių lietuvių teisininkų dalyvavo 11. Nutarta steigti Draugijos skyrių ir išrinkta valdyba: pirmin. J. Liūdžius, nariai: A. Gailiūsis ir V. Rastenis.

"Buhalterijos klaida" Clevelande

Neseniai Detroito buvo pirmą kartą Amerikoje vaidinta Vyt. Alanto trijų veiksmų komedija "Buhalterijos klaida". Dabar ši sekmadienį, birželio 3 d., šis spektaklis vaidinamas antrą kartą Amerikoje. Balso 68 skyriaus rengiamame vakare "Buhalterijos klaidą" vaidins buv. Lietuvos Karių Teatro vadovo Vlado Brazilio vadovaujamoji dramų studija. Vaidinimas vyks Clevelando Lietuvių salėje. Pradžią 5:00 val. p.p.

LIETUVIAI EVANGELIKAI REFORMATAI!

Norime susižinoti ryšium su svarbiais mūsų bažnyčios reikalais, tarp kita ko, su įvykstančiu Synodu Chicagoje š. m. birželio 23 - 24 d.

Būkite malonūs pranešti savo adresus H. Y. Ziūrienai, 32180 West Lake Rd., Avon Lake, Ohio, arba telefonu Avon Lake 3-3145.

Synodo posėdžiai vyks Chicagoje, Salem Ev. Reformotų bažnyčioje, 6824 So. Emerald Ave. Pirmojo posėdžio pradžią birželio 23 d., 5 val. p. p.

Vaidžiai iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo. 1) Tabor Farmos šeimininkai J. J. Bačiūnai, kurių malonaus vaišingumo dėka seimas įvyko visais atžvilgiais patogiose ir maloniose sąlygose. 2) Adv. A. Olis atidarant seimą. 3) Lietuvos konsulas dr. J. Daužvardis sveikina seimą. 4) Antrasis seimo posėdis grynai ore: prie šakys matomi Newarko delegatai su A. S. Trečioku, dr. S. Biežis iš Chicago, gilumoj kairėj (šviesiai apsirengęs) inž. P. J. Ziūrys iš Clevelando. 5) Kalba vyriausias amžiumi seimo dalyvis J. Tareila iš Waterburio (prie jo sėdi S. Stankus iš Chicago). 6) Kalba prof. dr. J. Balys. 7) Adv. A. Olis, dr. M. J. Colney (ka tik išrinktas pirmininku) ir J. J. Bačiūnas, seimui pasibaigus. 8) J. Kasmauskas iš Bostono, išrinktas I vicepirmininku. 9) J. J. Bačiūnas kalbasi su J. Smetona. 10) Seimo dalyvės dainininkės solistės — Adomaitienė ir Biežienė. 11) Adv. A. Lapinskas iš Chicago daro pranešimą apie Lietuvių Bendruomenės kūrimo darbus studijų ir dabar organizacinėje komisijoje. Tolumoje matyti seimo prezidiumas: sekret. V. Kasniūnas, vicepirm. V. Rastenis, pirmininkas A. Olis, sekr. P. Linkus ir sekr. B. Dirmeikis. 12) Tautinių korporacijų sambūrio narių grupė seimo pertaukos metu.

KAS ir KUR

- J. J. Bačiūnas, Sodas, Mich., išleido dr. Jono Balio knygę "Tautosaka apie dangų". Knygėlė 24, didesnio formato puslapių. Kaina 60 centų.
- Dail. Viktoras Petravičius Chicagoje atidaro savo darbų parodą. Paroda bus atdara tik du šeštadienius ir du sekmadienius.
- Vokietijoje amerikiečiai iš tremtinių organizuoja užsieniečių legioną. Savanoriai karinį apmokymą išeis Amerikoje.
- Prof. A. Sennas, dirbęs Philadelphia universitete, šią vasarą skaitys lyginamosios kultūros — slavų — germanų kalbotyros paskaitas Kalifornijos universitete.
- Kompozitorius J. Zilevičius atidavė spaudai naują savo kūrinį — operetę "Artistai".
- Toronte lietuvių inžinierių draugijos valdybą sudaro: J. Slizys, V. Balsys, J. Dragašius, A. Cipiliauskas ir V. K. Balsys.
- Dail. A. Tamošaitienė ir A. Maziškaitė — Veselkienė, už išstatytus parodoje kilimus ir rankdarbius Kanados rankų darbams remti draugijos paodoje gavo specialias premijas. A. Tamošaitienė gavo premiją už kilimą "Pirmosios Kalėdos Kanadoje".
- Kanadoje birželio 1 d. vyks visuotinis gyventojų surašymas. Kanados lietuvių organizacijos ir laikraščiai ragina lietuvius užsirašyti tik lietuviais.
- Kanados lietuvių laikraštis Nepriklausomoji Lietuva švenčia 10 metų sukaktį. Ta proga laikraštis išėjo žymiai padidintas.
- Venecueloje kun. A. Sabaliausko iniciatyva leidžiamas laikraštis Tėvų Kelias. Laikraštis eina trečiuosius metus ir daro gražią pažangą. Dabar, gyvinant laikraštį, sudaryta redakcinė kolegija, kurion įeina, be kun. A. Sabaliausko, inž. L. Drangauskas, adv. A. Diržys ir dr. P. Neniškis.
- Komunistų partijos įsakymu sukurta opera "Prie Nemuno", neva vaizduojanti lietuvių liaudies kovas su vokiškais okupantais. Muzika A. Kleinickio, o libretas B. Dauguviečio ir St. Ylos. Juos mokė Maskvos literatai: Apuškinas ir Vinikovas.
- Brooklyne gyvenęs dramaturgas aktorius Vitalis Zukauskas režisuoja naują veikalą "Paskutinis šposas".
- Australijoje suruošta naujųjų ateivių (tremtinių) dailininkų kūrinių keliaujanti paroda. Paroda busianti nufilmuota ir rodoma Australijos kinuose. Parodoje yra gausus ir lietuvių skyrius, kurį tvarko dail. Bistricas.
- Vilniaus dramos teatro aktorė Albina Katilūtė dabar dirba Hartfordo amerikiečių teatre.
- Australijoje gyvenanti išraiškos šokio šokėja Elena Kepalaite eilėje Australijos miestų surengė koncertus. Koncertai turėjo didelį pasisekimą.

• Skaityk ir garsinkis Lietuvių Naujienose, paveiksluotas 32-jų puslapių mėnesinis žurnalas. Isteigtas 1938 m. Prenumeratos kaina 1 metų \$2.00; 3 metams \$5.00. Adresuok:

LIETUVIŲ NAUJIENOS
332 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

RYŽKIMĖS DIDESNIEMS DARBAMS

Atšventus Nepriklausomybės paskelbimo ir kartu 10-ties metų mūsų brolių — seserų žudynių pradžios sukaktį, beveik visose lietuvių kolonijose vėl grįžo normali nuotaika, kurią galėtume apibūdinti taip: "Šių metų pareiga atlikti, padarėme ką galėjome, laikas vėl atsistoti." Dar kartą buvo įrodyta, kad vasario 16-tos proga mes mokam nemažai nuveikti. Bet, deja, dažnai tuo meteoriniu žybtelėjimu ir užsibaigia mūsų kolonijų visa metinė veikla Lietuvai išlaisvinti.

"Darome, ką galime" — dažnas ištaria. Bet, va, imkim ir širdingai kiekvienas savęs pasiklauskim, ar

tikrai darom viską, ką galime?

Supraskime mūsų artimųjų tėvynėje dabartinį gyvenimą. Argi jų likimas nėra panašus į tų sudužusio traukinio ar lėktuvo mirštančių ir pagelbos šaukiančių keleivių likimą? Ar mes galėtume įsivaizduoti juos laukiančius pagelbos dienas, mėnesius? Kaip jiems atrodytų visi tie jų gelbėtojai, kurie, pasi-kraptę aplink, vėl nueitų šalin juos palikdami ir tardami: "padarėm, ką galėjome, — mes turime rūpintis ir savo gyvenimu."?

Arba vėl, — kaip atrodytų, sakysim, galvažūdių užvaldyto Chicago's dangoraižio gyventojams, kai su jais įsiveržėliai išdarinėtu, ką tik nori, mėnesius, metus, o jų artimieji, kaimynai ir kiti tatau imtų laikyti normalia padėtimi. Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų likimas įrodo, kad tokie paradokso — pavyzdžiai tautų gyvenime dar tebėra tikrovė. Tokiu mastu matuodami savo gelbėjimo darbus pamatysime, kad jie dar nėra pakankami ir kad kiekvienas nepadaro to, ką galėtume.

Amerikos Lietuvių Taryba vykdo aukų vajų, kuris turi duoti lėšų Lietuvos gelbėjimo

veiklai. Birželio skaudžių įvykių sukaktuvių proga bando vėl jį pagyventi. Bet ar ne per daug mes esam patikėję, kad be pinigų nieko nenuveiksi? Ar mūsų veikla taip pat nėra "pinigų" Lietuvos išlaisvinime?

Norėčiau tvirtinti, kad mes, bent šiuo momentu, ir be pinigų labai daug galėtume padaryti. Dar daugiau, — mūsų "nepiniginė" veikla galėtų atnešti ir keleriopai geresnius aukų vajeus rezultatus. Prieš eilę metų Amerikos lietuviai visiems yra įrodę savo susipratimą ir pajėgumą surinkdami milijoną parąšų Lietuvos Nepriklausomybei paremti. Sakyt, ar dabar nėra dar didesnis reikalas taip pat galingai pareikšti ne tik šio krašto, bet ir viso pasaulio tvarkytojams, kad mes žinom Lietuvos kančias, mes reikalaujam pašalinti įsibrolėlį — plėšiką, — mes reikalaujam Lietuvos laisvės atstatymo. Peticijos spausdinimo išlaidos būtų beveik visos šio didžiojo žygio išlaidos, o jo pasekmės mažų mažiausiai būtų štai kokios:

1. Išjudintume iki pat gelmių visą Amerikos lietuvių visuomenę,
2. Surastume naujų draugų plačiojoje Amerikos visuomenėje ir prisidėtume prie jos pilnesnio apsisprendimo dabartiniame Amerikos jėgų sukaupime,
3. Kartu su parąšų petecijai rinkimu jungdami piniginių vajų — laisvės ženklelių pardavinimą — daug vaizdžiau pasakytume kam lėšos reikalingos,
4. Imdamies didesnių darbų, gausesnį lietuvių būrį palaikytume budrumu, neduodami jiems įsirausti į vien asmeniškų reikalų požemį ir apsigirti "kurmizmo" liga.

Jei su šia akcija kartu dar planingai surinktume valdžios pareigūnų ir žymesnių visuomenės žmonių pasisakymą už Lietuvos laisvę, įsigytume dar daugiau įrodymų, kad, anot In-

dian Gubernatoriaus Henry F. Schriker, "lietuviai tikrai širdingai nori laisvės ir nepriklausomybės ir jie turi visas teises į ją."

Mano konkretus siūlymas yra: aplankykite lietuvius ir atleiskite pas juos su Lietuvos laisvės peticija, su Lietuvos laisvės knygele ir su Lietuvos laisvės ženkleliais. Jei ne visi nupirks laisvės ženklelį, tai laisvės peticiją pasirašys kiekvienas, kas dar nėra Maskvos vergas, — pasirašys ne tik lietuvius, bet ir mūsų draugas lietuvius.

Aš tikiu, kad Amerikos Lietuvių Taryba turi pakankamą autoritetą tokiam žygiui organizuoti, o Amerikos lietuvių visuomenė, naujųjų jos narių patiprinta, turi pakankamai jėgų didiems darbams vykdyti. Jei norime patys išlikti gyvi ir gausūs, jei norime daugiau padėti savo Tėvų žemei jos nelaimėje, turime paklausti Adomo Mickevičiaus patarimo: "Siek ten, kur vyždys nepasiekia; Laužk tai, ko protas nepajėgia."

Tad ryžkimės didesniems darbams!

Isigykite virimo knygą "TAUPIOJŲ VIREJĄ"

Knygą paruošė p. H. Mačiulytė-Daugirdienė. "TAUPIOJŲ VIREJĄ" patiekia 300 įvairių valgių gaminimo receptų, daugumai pačios autorės išbandytų. Jų rasime, kaip pasigaminti mūsų mėgiamuosius lietuviškus valgius ir lietuvišką krūpiniką.

Knyga įrišta plastika. Ją atidarius, ji neužsiverčia. Tai šeiminiškams sudaro didelį parankumą. Knygos kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite: "EGLUTES" Administracija, P. O. Box 22, Brockton, Mass.

V. Šinka postringauja...

GYVYBĖS KAINA

Atvažiauvau į šitą kraštą dar žiemą.

Trečią dieną, pavargęs bejėškodamas darbo, pasiklojau ant grindų matracą ir atsiguliau. Miegas neima. Lauke šalta, net braška. Staiga išgirstu baladą, antro augšto duris.

— Ieisk, meldžiu...

Paskui vėl storas kaimynas balsas atsiliepė iš vidaus: — O ar pinigų turi? Užmokėk už pereiną nedėlią 4 dolerius.

— Gerai, užmokėsiu, tik įleisk, šalta.

— Įkišk pro plyšį po durimis 4 dolerius. Įkišk!

— Gerai, gerai, įkišiu. Tik įleisk.

Po ilgoko krapštymosi vėl balsas: — Ieisk, meldžiu, šalta, būk žmogus...

— Well, tai dabar įkišk dar 2 dolerius už tris dienas inadvensę, tai atidarysi duris ir gali sau nakvoti.

— Ieisk, neturiu aš daugiau. Uždirbsiu — atiduosiu. Greitai atiduosiu. Ieisk, šalta... mano gi daiktai čia... lova, įleisk!

— Neturi dviejų dolerių, tai eik po velnių. Rytoj daiktus išmesiu ant stryto.

— Ieisk, meldžiu... šalta...

— Nebaderiuok manęs, eik po velnių! — girdžiu jau per miegus.

Ant rytojaus šeiminkė sako, kad ji rado kamurkėlį sušalusį antro floro burdaunyką, polismonas jį išgabeno į ošpietą. Paip jau visai pamėlynavęs buvo, ale ošpietą nevaliojo atgaivinti ir numirė.

Vakare, eidamas pro antrą florą, girdžiu storą kaimyną baritoną garsiai bumbant:

— Sveika Marija, mylistos pilna, melskis už mus griešnus

dabar ir mūsų smerties valandą...

Turbūt už mirusiojo dūšėlę, — nes kiekvienas dolerinį tikėjimą praktikuojantis Dievo sutvėrimas, kaip mano kaimynas, veržte veržiasi į dangų...

Seniausias ir gražiausias ilius-truotas lietuviškos minties žurnalas.

MARGUTIS

Isteigė kompozitorius

A. VANAGAITIS

Kaina metams \$2.00

Susipažinti siunčiamas

dovanai.

6755 So. Western Ave.

Chicago 36, Ill.

NAUJIENA

JUOZAS KRUMINAS NAKTIS VIRŠUM ŠIRDIES

Apysaka, vaizduojanti dviejų žmonių, vyro ir moters, jaunosų konfliktų niuansus, dvasinius apsisprendimus ir tragiškų įvykių pasekmes. 141 psl., kaina \$1.50. Knygos Bičiulių Klubas nariai, įmokėję \$5.00 metinį mokestį, šią knygą gauna už \$1.00, taip pat gauna naujausias Jurgio Savickio, Nelės Mazalaitės, Jurgio Jankaus, Liudo Dovydėno ir kitų žymiųjų autorių grožinės literatūros knygas. Rašykitės į Knygos Bičiulių Klubą adresu: kate šiuo adresu:

G A B I J A
Brooklyn 11, N. Y.
340 Union Avenue,

Pasimatymas bažnyčioje

BALYS GRAZULIS

Zvalgydamasis nuo garlaivio denio į linksmai sužaliavusius Nemuno krantus, Beržupio pradinės mokyklos mokytojas Šiukštys negalėjo nusikratyti jausmo, kad šioje kelionėje kas nors įvyks. Ir juo arčiau Kauno, tuo labiau šis nujautimas augo. Prieš kiekvieną nepasisekimą jį šitoks jausmas apimdavo. Grauzdavo, spausdavo, neleidavo susikaupti jokiai darbui, kol, žiūrėk, ir įvyko nemalonumas.

To nerimo lydimas Šiukštys ir į ministeriją įžengė. Bet šį kartą jo nuogastavimai neišpildė. Departamento direktorius maloniai jį priėmė, pasikalbėjo, netgi jo akivaizdą ateitį nulemiamą rezoliuciją ant prašymo užrašė.

Taip, viskas klostosi priešingai, negu pranašavo jį kankinęs nerimas. Tiesa, nerimas ir dabar dar tebesilaikė, bet Šiukštys jau žinojo jo priežastį. Tai nekantrumas greičiau palikti Beržupio mokyklą, greičiau persikelti į miestą ir pradėti studijas.

— Ne, ne visada nerimas blogi pranašauja, dažniau laimė! — sakė sau Šiukštys, skubėdamas atgal į garlaivį. Tas nerimas dabar jau buvo malonus, kaip niekada. Ir net kai jis atbėgęs į

prieklauką tik nusidriekusią dūmų juostą virš Nemuno berado, net tada jo gera nuotaika nesubjuro. Tai jį dabar net pralinksmino:

— O vistik nemalonumas!

Bet, nors iš šito nepasisekimo Šiukštys tik juokėsi, kito garlaivio laukimas visgi nedaug malonumo teikė. Jis pasivaikščiojo krantine, persivilkė per senamiestį, apžiūrėjo vieną kitą bažnyčią, o vis dar marios laiko buvo prieš akis. Todėl, kai įėjęs į Vytauto bažnyčią pamatė prie altoriaus vykstančias jungtinių apeigas, net lengvai atsiduso. Vis šiočia tokia pramoga!

Be jaunavedžių ir mažo būrelio liudininkų, suoluose klūpėjo tik keletas moterėlių. Bažnyčioje buvo tamsoka ir vėsu. Tik nuotakos ir pamergių balti rūbai skleidė malonią šviesą ir šilumą. Bet kai užgaudė vargonai, tarsi pilni skliautai pritvino iškilmingos rimties ir palaimingos laimės.

Šiukštys stovėjo prie durų ir negalėjo apčiuopti jame kylančių jausmų. Bežiūrint darėsi miela ir šilta, ir lyg koks pavydas dvelkė krūtinėje. Visuomet tokiu momentu svetima laimė sukelia vaizduotę ir jos sparnais neša į

laimę, į trokštamą ateitį. Ne, negalima išlikti nepagautam ypatingos tokių valandos nuotaikos. Ji apsiaučia, svaigina, džiugina, tartum tai būtų tavo paties svajonių įsikūnijimo valanda.

Bet Šiukščiui šią valandą tik silpnutė tokios nuotaikos užuomazga teteleko pergyventi. Vos pradėjo krūtinė šilti, kai už jo sukauskėjo lengvi žingsniukai ir netoli jo sustojo liekna, augšta mergina. Ji iš karto patraukė jo žvilgsnį ir davė progą vaizduotei skeistis nauja, šiam momentui artima ir spalvinga kryptim. Gal momento nuotaikos įtakoje, nepažįstmoji jam pasirodė gražiausia moterim, kokią jis tik kada buvo matęs. Ir ne tik tai, — argi gali vaizduotė sukurti gražesnę paveikslą? — jis visą laiką ją svajojo ir jos laukė. Čia pat jo vaizduotė aprenge ją nuotakos rūbais ir jis pasijuto stovįs greta jos prie altoriaus ir girdįs nuotakos balsus. Jokia nuotaka negalėtų būti gražesnė!

Ak, kur tik nenuneša vaizduotė! Jos apakintas, jis nematė rimto mergaitės žvilgsnio, įtemptai sekančio meilės įteisinimo akta, nematė ant jos veido užslinkusio liūdesio šešėlio, nematė ir akių kampeliuose pritvinsusių ašarų. Tik kai jos nuriedėjo skruostais, Šiukštys pastebėjo ir nubudo iš saldaus sapno. Ašaros? Tokią valandą! Jam pasidarė keista ir graudu. Vieni metu jis pamatė jos liūdesį ir išgirdo linksmą vargonų klyktelejimą. Galutinai prasi-

blaivęs, jis pamatė jaunosius iškilmingai, švitičiais veidais žengiančius per bažnyčią.

Dabar mergaitė įsmeigė žvilgsnį į jaunosius. Paziūrėjo — ir sukukčiojo. Net jos pečiai drebėjo iš gaudulio. Verkė taip gailiai, kad net jaunieji ją pastebėjo. Šiukščiui pasirodė, kad jaunosios akyse švystelėjo triumfas, o jaunojo — pykčio liepsnelė. Tik akimirksniui, — greitai jie vėl sužiūro viens kitam į akis ir šilko čėžėjimo lydimi išėjo iš bažnyčios. Lyg jų žvilgsnių sutrenktį, mergaitės keliai sulinko, pečiai nusviro ir ji nusileido ant kelių.

Ko tik neatsitinka pasaulyje, — galvojo Šiukštys. — Neįmanoma būti laimingiems visiems kartu. Toks jau gyvenimo dėsnis, kad vieną laimėjimas kam nors kitam yra skausmas. Kaip ir čia, varžovė triumfuoja, o nelaimingoji ašaros plūsta. Iš tiesų, nėra skaudžiau, kaip matyti kitą savo laimę nusinešant. Ir kiek dėl panašaus nusivylimo netenka pusiausvyros, kiek kovoja... ar jieško kančių galo amžiname miego.

Jis dar kartą pasižiūrėjo į klūpančią mergaitę.

— Ne, šita ne iš kovojančių. Ir tikrai, jos akyse nebuvo matyti keršto liepsnelių, tik begalinis liūdesys, vien trapus švelnumas. Tokios kaip tik lengviausiai palūžta.

— Vargšė... — pūsgarsiai ištare Šiukštys ir išėjo iš bažnyčios.

Vestuvinių jau nesimatė. Jis dar kartą perėjo senamiestį, grįžo atgal ir vis negalėjo užmiršti matyto vaizdo. Jis jautėsi prisilėgęs ir vis galvojo:

— Ko ji atėjo? Kvaila. Paskutinį kartą pažvelgti į mylimojo veidą... O gal įsitikinti, kad tikrai viskas vuvų?

Ir štai jis ją vėl pamatė. Ji stovėjo ant tilto ir palinkusi ant turėklų nejudančiu žvilgsniu žiūrėjo į Nemuno gelmes. Pro šalįėjo žmonės, o ji vien tik Nemuną tematė. Jis priėjo ir pasirėmė ant turėklų netoliese, kad galėtų stebėti jos liūdesį. Bet liūdesio jos veide dabar nesimatė — dabar jį dengė, lyg kauke, šalta rimtis.

Ta rimtis, — galvojo Šiukštys, — nieko gera nežada. Iš viso, vandens meilė tokioje būsenoje tik nelaimę žada. Vanduo lyg magnetas traukia nusivylusius. Kiek jau tokių nusinešė bangos...

Ir jam pasidarė taip gaila vargšės mergaitės, kad lyg kokia jėga stūmė prieiti, švelniai, lyg vaiką, apkabinti, paguosti ir grąžinti jai laimės viltį.

Stūmė, o tačiau nesiryzo. Galvoje kūrėsi sakiniai, rinkosi gražiausi žodžiai, o pajudėti negalėjo. Nuo tų pastangų prašnekinti nepažįstamąją ji net drebulys krėtė, o vistic truko valios. Ir kai atrodė, kad jau štai dabar pajudės, ji atsitiesė ir vis tokiu nejudriu žvilgsniu grįžo atgal. Nei pats nesijusdamas, jis pasekė iš paskos.

(Bus daugiau)

SIMTANUOSIMTINIS LIETUVIS

Jonas Pakrantis Amerikoje

Vyt. Alantas

Kai visa šeima atsisėda prie vairo

Jonas Pakrantis, kaip simtanošimtinis lietuvis, mėgo gamtą. Per visą savaitę dirbdamas prie konvejerio, jis svajodavo apie šeštadienį bei sekmadienį, kada kartais draugai pakviestavo Pakrantių išvažiuoti už miesto. Žinoma, ne be to, kad Pakrantis nebūtų turėjęs išklaušyti savo žmonos nuolatinę priekaištėlį, kad "jei mes turėtume savo mašiną..." Vyras nebesiginčydavo, tik ramiai atsakydavo, kad vasarą tikrai būtų gera turėti nuosavą automobilį savaitgaliais pabėgti iš dulkinio ir dvokiančio miesto, bet kad tai būtų visdėlto neproduktingas pinigų išmetimas, juo labiau, kad draugai neužmirštą savo kaimynų ir važiuodami už miesto pakviečią ir juos.

Ir tikrai, Pakrantiams taip palankiai susiklostydavo aplinkybės, kad jų draugai pakviestavo juos išvažiuoti už miesto beveik kas sekmadienį. Dažniausiai jie važiuodavo su savo kaimynais Kanapėnais, kurie neseniai nusipirko forda.

Petras Kanapėnas, žinoma, sėda prie vairo, jo sūnus, šarūnas, sėda šalia tėvo, o prie jo Adėlė Kanapėnienė. Užpakalinėje sėdynėje susėda Pakrantių šeima. Ir prasideda iškilų gamtą. Ir taip pat nuo pirmojo pasisukimo prasideda šeimyninės diskusijos apie automobilio vairavimo meną. Tos diskusijos būna juo aistringesnės, kadangi Adėlė Kanapėnienė taip pat mokosi vairuoti ir, rodos, jau yra išlaikiusi pirmuosius automobilizmo egzaminus policijos nuvadoje. O kaip žinoma, bendra specialybė žmones dar labiau suartina ir pagimdo šimtus diskutuotinių klausimų. Kas be to, kad savo žodžio neįterptų ir jaunas Kanapėnas, nes jis yra persiėmęs automobilizmo dvasia nemenkiau už tėvus ir kai kada parodo savo žinojimą ne tik žodžiu, bet ir veiksmais, kurie tėvą Kanapėną blaškia tiesiog į pasiutimą bei sukelia nuosirdų norą čia pat vaikui išperėti kailį...

Tuo būdu Pakrantių traukia į gamtos prieglobstį automobiliu, kuris vairuojamas kolektyvinio šeimos principu. Kanapėnų automobilizmo aistra nenoromis įtraukia į savo srovę ir Pakrantių. Ypatinai gan giliai tą aistrą išgyvena Birutė Pakrantienė, kuri, kaip žinome, pati norėjo turėti ir, tiesą sakant, tebenori pirkti automo-

bilį ir būtinai sėdėti už vairo. O kadangi, pagal minios psichologijos principą, daugumas užkrečia mažumą, tai ir Pakrantis beveik nebeturėdavo laiko gėrėtis gamta, o, noromis nenoromis, privalėdavo dalyvauti, jei ne aktyviai, tai bent pasyviai, visos mašinos bendrose diskusijose.

— Stok, raudona! — sušunka neramiai Kanapėnienė. — Tu neteisingai pasukai: reikėjo porą pėdų arčiau sustoti prie kryžkelės. Dabar važiuok, kadangi ana mašina jau pajudėjo. Važiuk, žalia! Šarūnai, neišsklagų prie vairo! — kepselėlo Kanapėnienė per nagus savo vaikui, kuris mėgino tėvui padėti pasukti vairą.

— Gerai, kad gavai, dar gauši ir nuo manęs, — pridėjo ir tėvas.

— Pagauok truputį, čia geras kelias, — patarinėjo Kanapėnienė. — Mus visi pralėkia. Stok, raudona! Užimk antrą liniją, reikės sukti į kairę. Ot žiopyls, nebesuspejo. Kaip tu dabar pasuksi? Reikės daryti U, o bedarant gausi į šoną. Motoras šiandien kažin kaip keistai užsia: gal vandens nėra? Be reikalo tu šiandien rytą mašiną plovei: matai kiek dulkių? Vistiek apdulkės... Matei, kaip tas velnias pralėkė. Vos neprišilietė prie sparnų. Bet tu čia nekalta: anas kaltas. Kur ta policija: tokiam tipeliui tikrai reikia tikėtą prisegti. Stok, raudona! Ko anas taip veržiasi, kaip telyčia į burokus? Tikrai, ką šiandien ta policija daro? Toks judėjimas, o nė vieno tvarkos dabojo. Stok, raudona! Dabar važiuok, jau žalia...

Petras Kanapėnas atitinkamai savo žmonai atsakinėjo. Tuo būdu tęsėsi nepetraukiamas dialogas, kartais pritildamas, o kartais labai augstų gaidų pasiekdamas, apie važinavimo taisyklės, klaidas, posūkius bei apsisukimus, nekreipiant jokių dėmesio į pakelės vaizdus. Visų Kanapėnų akys buvo įsmeigtos į priešakį, o mintyse — tik vairavimo taisyklės. Ir keisčiausiai Pakrantiui atrodė tai, kad tokios nuotaikos priešakinėje automobilio sėdynėje viešpatuodavo ne tik važiuojant iš miesto, kur judėjimas tikrai buvo didelis ir kur, tiesą sakant, nebuvo ko dairytis, bet ir užmiestyje, kur prasidėdavo laukų erdvė, imdavo mirgėti žyd-

sodai, sodybos, tvenkinėliai ir upeliai. Visas tas gamtos grožis Kanapėnams dingdavo automobilizmo staiga pakilusioje aistroje.

Pakrantis įsispraudęs į kampaną ir prikišęs galvą prie atviro mašinos lango, tartum žuvis prie eketės dienos metu, godžiai traukdavo gaivinantį orą į pridulkėjusius plaučius, stengdamasis negirdėti savo kaimynų pokalbio prie lango ir grožėtis pralekiančios obelaitės baltais žiedais, ežerio tvistikėlių arba gerėtis vėjelio dvelkėliu. Kartais jis dėl juoko pamėginavo atkreipti ponios Kanapėnienės dėmesį į gamtos grožį.

— Ponia, žiūrėk, koks gražus miškelis! — staiga jis sušukdavo.

— Miškelis? Kur? O, koks gražus!... Petrai, žiūrėk, kur važiuoji: reikėjo pasukti ne čia,

Isteigta New Yorko
Lietuvių Gydytojų Draugija

DR. V. Tercijonas

Gegužės 6 d. Brooklyne įvyko New Yorko Lietuvių Gydytojų Draugijos steigiamasis susirinkimas, kuriame dalyvavo 25 gydytojai ir buvo išrinkta valdyba.

Šitos draugijos nariais gali būti visi New Yorko mieste, valstybėje, bei aplinkinėse valstybėse gyvenantys lietuviai gydytojai, kaip treminiai, taip ir vietiniai.

Gegužės 20 d. įvyko valdybos posėdis ir prisirašė dar 3 gydytojai. Valdyba pasiskirstė pareigomis taip:

Prof. V. Kanauka — pirmininkas, dr. V. Paprockis ir dr. V. Tercijonas — pirmininko pavaduotojai, dr. H. Brazaitis ir dr. Milukaitė — sekretoriai, dr. Radzivilonas ir dr. Daugėla — išdininkai.

Draugijos valdyba nutarė:

1. Užmegzti ryšius su kitų tautų draugijom: latvių, estų, ukrainų, rusų, žydų, tikslu įsteigti bendrą treminių gydytojų organizaciją.

2. Užmegzti ryšius su Lietuvių Informacijos Biuru, kad jis padėtų įeiti į amerikonių spaudą apie treminių gydytojų padėtį.

Perskaitytas N. Y. L. Gyd. D-jos įstatų projektas, kuriam pavyzdžiui paimti buv. Liet. Tr. Gyd. Sąjungos Vokietijoje įstatai. Įdėtas punktas į įstatus, kad vienas Gydytojų Draugijos uždavinių yra šelpiti gydytojus ir studentus medikus, patekusius į skurdą. Taip pat bus įdėtas punktas — išlaikyti lietuvių ir dėti pastangas atgauti Lietuvai nepriklausomybę.

Nutarta surinkti lėšų ir skirti pašalpa šioms gydytojoms: 1. dr. Vytautui Bendoravičiui, Los Angeles, Cal., 2. prof. Juozui Bagdonui, varpininkui, Vokietijoje, prancūzų zonoje, 3. prof. K. Buinevičiui, Austrijoje. Draugija įrašė į įstatus punk-

o ten! Pirmoji taisyklė: prie vairo nesnausk! Žinote, ponas Pakrantis, vairuoti ne taip lengva. Andai mane vyras mokė, tai po poros valandų grįžau visai šlapia, kaip višta iš kūdros ištraukta...

— Aš manau, — pritariamai palingavo galvą Birutė... Ot graži mašina pravažiavo: pakardas — staiga ji sušuko žvilgterėjusi pro langą.

Ir prasidėjo nepabaigiama kalba apie mašinų firmas, jų grožį, geras ir blogas savybes, jų kainas ir tt., ir tt. Kanapėnienė lygiai su tokiu pat užsidegimu palaikė kalbą apie automobilių markes su Birute, kaip ir patarinėjo savo vyrui kaip važiuoti ir kaip nevažiuoti. Rodėsi, kad apie kitą kalbą nebebuvo, kad automobiliu prasi-dėjo ir baigėsi visi naujakurių troškimai...

O Jonas Pakrantis sėdėjo sąvokampatyje ir, dairdamasis pro langą, galvojo, kad Lietuvos laukai artimesni širdžiai, kad ten gali sustoti kur pekeliai ir išsitiesti ant žolės pamšikėje, kad ten ir vėjelis švelniau glamonėja ir gimtoji motina žemė kitaip kvėpia...

KAI RADIJAS ŠAUKĖ
PRIE GINKLO

Karo pradžia ir sukilimas Lietuvoje prieš 10 metų

Vieną dieną B. B. pasakė, kad naujausias nurodymas yra toks: sukilimas prasidės trečią karą dieną ir ženklas bus duotas iš elektros stoties. Po to, kai elektros užges trumpam laikui du kartus iš eilės, su trumpa pertrauka, visi skuba į numatytus susirinkimo punktus, kur gaus tikslias veiklos instrukcijas.

— O ginklai? — paklausiau. — Gausim susirinkimo punkte.

— O kur mūsų punktas?

To jis nežinojo. Ši instrukcija man pasirodė nepatiktima ir prieštaraujanti mums duotam uždaviniui. Apie ją M. nieko negirdėjo. Jis nustebė ir pažadėjo pasimatyti su savo ryšininku. Bet tai jam nesisekė. Visa tai mane neramino. Gal gi bus specialios instrukcijos mūsų grupei? O jei nebus? Kur bėgti sukilimo ženklus sulaukus? Ir koks ženklas bus duotas dieną? Jeigu naktį, tai jis pervers mūsų reikale. Mums reikia žinoti iš anksto, kad galėtumėm naktį radijofone pasilikti. Nuėjus naktį juk neįleis. Tada velniop visi planai ir belieka sunkus frontinis puolimas. Tas neramumas tiesiog skaudino, o nieko aiškesnio nesulaukėm. Ir kaip su mano vyrais? Ar jau laikas kalbėti?

Taip aiškūs reikalai staiga susijaukė. O karo buvo laukiamas tai ryt, tai poryt.

II. TAIP MES UŽEMĖM
RADIOFONĄ

Ankstų birželio dvidešimt antrosios rytą mane prižadino iš miego sprogimų garsas ir lėktuvų urzgimas. Kvapą užgniauzęs sėdėjau lovoje ir įtemp-tai klausiau. Sprogimų garsas

ėjo iš anapus Nemuno nuo aerodromo. Karas? O gal pratimai? Smarkiai plakančia širdimi pažvelgiau pro langą. Vos tik buvo pradėję švisti. Kambaryje dar buvo tamsoka. Nesimatė nieko. Išbėgau į kiemą. Virš galvos, dar nežūrime prieblandoje, urzgia lėktuvai. Vis tolyn, tolyn į aerodromą. Ir vėl sprogimai. Jaučiu po kojomis net žemę virpant. Širdis jau kūju muša, o dar nežinia...

Staiga pamatau dūmų kaimą.

BALYS GRAZULIS

muolius virš aerodromo. Paskui ir liepsnų liežuvių. Karas! Jau ir rusų priešlėktuvinę artileriją šaudė. Karas! Lėktuvai grįžta, bet, nors jie skrenda žemai, prieblanda neleidžia ženklų žiūrėti. O gal tai koks maskardas?

Visa šeima stovime kieme ir spėliojame. Iš gretimo buto išėjusi rusų karininko žmona įtikinėja mus, kad tai pratimai, bet jos nerimas išduoda, kad ji pati sau netiki.

Kai lėktuvai puolimą kartoja, jau visai prašvitę. Skrenda žemai. Šį kartą aiškiai žiūriu svastikos ženklus sparnuose. Jei ne rusė, šaukčiau iš džiaugsmo.

Rytas buvo ilgas. Prailgo iki kančios. Norėjosi bėgti pas draugus pasidžiaugti, bet tokį ankstyvą rytą galima sukelti įtarimą. Tenka laukti pusryčių, o taip sunku... Ir nei jokios žinios per radiją. Kaunas duoda rytmetinę muziką, Maskva taip pat, o ką Berlynas rėkia, negaliu suprasti.

Kai po pusryčių išeinu į gatvę, pro šalį dūgia sunkvežimiai pilni apskurusių moterų, vaikų, ryšulių. Tai reiškia, kad vokiečiai smogė stipriai. Okupantai bėga. Galvoju, kad nereikės trijų dienų laukti, jau rytoj vokiečiai gali pasiekti Kauną. Gal ir laikas sukilti pakeistas? Ši mintis spartina mano žingsnius.

B. B. randu namie bedirbantį prie radijo siųstuvo. Siųstuvo dalis jis laikė paslėpęs, o dabar jos jau ant stalo.

— Montuoju siųstuvą, — sako jis. — Jeigu su radiofonu nieko neišeitų, tai šį paleistumėm į darbą.

Kaikirčių dalių jam trūksta ir jis mėgina jas pats pasigaminti. Ir špules persukti reikia. Tokio galingumo, kokio siųstuvas buvo, nelengva būtų pagauti. Reikia galingesnio. Tegu tik trumpomis bangomis, bet tai vis šis tas.

— Kaip mūsų reikalai? — klausiu

Jis buvęs pas ryšininką, bet iki šiol nieko nauja.

Tai negerai. Jau laikas būtų paaikškinti. Ši nežinia ir erzina ir

rūpestį kelia.

Palikęs jį prie darbo užsuku pas J. Tas jau butelį iš džiaugsmo tuština. Išlenkiu stiklinuką. Susidaužęs su juo ir kaimynais. Už laisvę geriam! Tada pasivedęs jį į šalį sakau, kad šiandien negalima pasigerti. Nors dar jokio įsakymo nėra, bet jis kas minutę gali ateiti. Patariu jam būti namuose, kad reikalui ištikus surasčiau. Namuose sujūdimas. Kaimynė rusė išsikraus-ta. Jos vyras kažkur provincijoje tarnybos reikalais išvykęs. Prašo padėti jos daiktus į stotį nugabenti. Reikia.

Krauna į maišą tik Lietuvoje įsigytą turtą, visa kita palieka mums. Toks ten ir turtas, kuris palieka. Vos užkeliu didžiulį maišą ant naujutelio dviračio ir tik dideliu vargu nustumių į stotį. O stotyje vaizdas net šurpą kelia. Moterys verkia, vaikai rėkia, visur krūvos ryšulių... Netvarka, sumišimas ir aimanos. Namo einu galesčiu nelaimingoms būtybėms nešinas.

Ir visą dieną — lyg ant žarijų sėdėčiau. Išklausau kelintą kartą kartojamą Molotovo kalbą. Lietuvos rašytojų ištikimybės pareiškimą, visas ugningas kalbas ir maršus, o žinių iš fronto vis neužtinku. Gal tik išgąstis po pirmo smūgio, gal raudo-noji armija manė laikosi?

Pas M. į žaliakalnį neinu. Geriau namie sėdėti, tai bent suras. O diena tokia ilga...

Gal šeštą valandą po pietų užėina B. B. Naujienų jokių. Tik įspėjimas: nestoti į vykdomą mobilizaciją, slėptis. Bet tai sa-vaimė aišku. Kiek pasėdėjęs B. B. išeina į radiofoną. Šį vakarą jis turi leisti kažkokį koncertą iš šviesofono. Tai truks kokią valandą. Grįždamas jis užsuka papasakoti, ką girdėjo ir kokia nuotaika radijofone.

Prigrasinęs jį, kad būtinai užeitų, pats einu ruošti slėptuvės nakčiai. Sodelyje dideli aviečių krūmai, jų viduryje, manau sau, įsitaisyti su guli.

(Bus daugiau)

TREMTIS IŠLEIDŽIA ŽINOMĄ PUTINO ROMANĄ

ALTORIŲ ŠEŠĖLY

visus tris tomus vienoje knygoje

Knygos išleidžiama ribotas kiekis, užsisakykite iš anksto. Užsisakantieji iš anksto laikomi knygos gėrės praneimatoriais. Užsisakydami šią knygą remiate TREMTIS, vienintelį lietuvišką laikraštį, leidžiamą Vokietijoje, ir prailginame jo išlaikymą.

KNYGA JAU BAIGIAMA RINKTI IR BUS IŠSPAUDINTA DAR ŠIU METŲ GEGUŽĖS MĖNESIO GALE IR VISIEMS UŽSISAKIUSIEMS BUS TUOJ IŠSIUNTIMA.

KNYGOS KAINA — 4 DOLERIAI

Amerikoj knygą užsisakoma per TREMTIES atstovą:

STEPONAS NASVYTIS, 4579 W. 157 ST.

CLEVELAND 11, OHIO

Užsisakant siunčiami ir pinigai — 4 doleriai

Transportinis JAV laivyno lėktuvas ant pašlūfų buvo nusileidęs šiaurės vandenynė ant ledo tik 820 mylių nuo šiaurės poliaus. Tai pirmas toks bandymas.

LIETUVIŲ ARCHYVAS

Lietuvos Istorijos Metraštis

30LSEVIZMO, NACIONALSOCIALIZMO, TREMTIES METAI

Redaguoja: Jonas LEONAS

42)

Vytauto Didžiojo Karo Muziejus rusų ir vokiečių okupacijų metais

GEN. STASYS RAŠTIKIS, buv. Lietuvos Kariuomenės Vadas

(Tęsinys)

Liepos 31 dieną Karo muziejų aplankė ir jį apžiūrėjo iš SSSR atsiųsti į Lietuvą naujas Lietuvos liaudies kariuomenės vadas b. gen. Baltušis - žemaitis ir tos kariuomenės vyriausias politinis vadovas pulko komisaras Macijauskas. Jie apžiūrėjo Karo muziejų, išbūdami čia porą valandų. Komisaras Macijauskas per apžiūrą darė daug kritiškų pastabų. Baltušis - žemaitis apžiūros metu pastabų beveik nedavė, tylėjo, nesakė, kas jo manymu yra bloga ir kas gera. Tik žuvusių karių kriptojė pasakė, kad "čia gerai padaryta."

Apžiūrėję visus eksponatus ir grįžę į muziejaus viršininko kabinetą, Macijauskas griežtai puolė Karo Muziejaus administraciją už tai, kad visų Lietuvos kunigaikščių, karalių ir prezidentų eilėje paliktas prezidento A. Smetonos portretas. Liepė jį tuoj nuimti, o kitą dieną iš kariuomenės štabo telefonu dar kartą teiravosi, ar A. Smetonos portretas jau nuimtas.

Baltušis - žemaitis pasakė, kad reikėsia daug kas pertvarkyti, daug eksponatų jau esą išimti, bet daug reikėsia dar išimti. Lietuvos tautinė kariuomenė esanti gerai atvaizduota, bet visai nesanti atvaizduota lietuvių revoliucinė kariuomenė, ir tt. "Dėl muziejaus pertvarkymo mes parašysime įsakymą", — pareiškė Baltušis - žemaitis. Bet jokio įsakymo tuo reikalu neišleista.

Tą pačią dieną, kaip Baltušio - žemaičio ir Macijausko apsilankymo ir jų pastabų išdava, Karo muziejus pasiuntė spaudos ir švietimo skyriaus viršininkui tokį raštą (Nr. 564, 1940. VII.31.):

V. D. (nors buvo jau uždrausta, bet šis pavadinimas raštuose dar ilgai buvo vartojamas) Karo muziejus, norėdamas, kad savo paskirtimi atitiktų Lietuvos kariuomenės dvasią, pavaizduojant lietuvių tautos istorines kovas dėl laisvės, kariuomenės vadovybei pritarus, daro žymius pertvarkymus, kurių projektas išdėstytas pridedamame prie šio krašto apsaugos ministeriui raportu nuorašo. Be to, atsilankęs š. m. liepos 31 dieną kariuomenės vadas nurodė, kad muziejuje reikalinga papildyti ir patobulinti: Napoleono skyrų, 1831 - 1863 m. skyrų, 1914 - 1918 m. imperialistinio karo Lietuvoje eiga ir Lietuvos okupacija, kovas su lenkais, ir įsteigtas naujas skyrius: svetimomis kalbomis išleistų apie lietuvių tautos kovas dėl laisvės dokumentų ir graviūrų skyrų ir 1918 - 1919 metų raudonosios kariuomenės skyrų".

Raporte suminėti ir kariuomenės vado nurodyti skyrų papildymas bei naujų skyrų įkūrimas pareikalavo naujų lėšų, kurios nebuvo š. m. samatoje numatytos.

Kadangi muziejaus pertvarkymas neatidėliotinas, tai prašau Tamstos pritarimo ir tarpininkavimo, kad skubos keliu būtų papildyta Karo muziejaus 1940 m. samata Lt. 47,000.

Prie šio rašto pridėtamame raporte krašto apsaugos ministeriui (Nr. 534, 1940.VII.19.) be kitko nurodoma, kad:

... Papildant Karo muziejaus uždavinius, ir turint tikslą labiau išryškinti lietuvių liaudies kovas dėl savo laisvės, daromi žygiai geriau nušviesti šiuos laikotarpius:

- a) Baudžiavos laikotarpį,
- b) 1831 ir 1863 m. sukilimus,
- c) Spaudos draudimo laikus,
- d) 1905 liaudies sukilimą,
- e) Didžiojo karo okupaciją, lenkų reakcionieriškus siekius ir visa kita, kas yra susiję su liaudies kovomis dėl laisvės,
- f) Lietuvos liaudies kariuomenės reorganizaciją ir gyvenimą.

Be to, jau pradėtas organizuoti naujas skyrius — SSSR raudonoji armija . . .

Rugpjūčio 4 d. Karo muziejaus saugūnas raportu Nr. 572 pranešė Karo muziejaus viršininkui, kad:

... rugpjūčio 1 dieną milicijai pranešus ir rikiuotės skyriaus viršininkui įsakius, Lietuvos tautinė vėliava 8 valandą pakeista . . . rugpjūčio 3 dieną, Kauno kariniam viršininkui krašto apsaugos ministerio vardu įsakius, 19 valandą buvo pakeista Lietuvos valstybinė vėliava.

Tokiu būdu jau per pirmąjį pusantros mėnesio laikotarpį, t. y. nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio mėn. pradžios, Karo muziejus labai pajuto naujuosius Lietuvos šeiminkus; pasikeitė muziejaus vadovybė, išnyko buvusios iškilmės prie Nežinomojo Kareivio kapo, užgeso aukuras prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę, jau nebeplevėsavu Lietuvos vėliava Karo muziejaus bokšte, nutilo Laisvės varpas, o vėliau ir varpų muzika.

Karo muziejus, buvęs visų tautinių iškilmių ir patriotinių jausmų atgaivinimo centras, apsigaubė liūdesio šydu.

Pirmasis patvirtintas Karo muziejui pertvarkyti planas

Komunistų tarpe buvo labai daug priekaištų Karo muziejui. Girdėta net nuomonių, kad tokia įstaiga turėtų būti iš viso uždaryta. Buvo pavojus, kad vieną gražią dieną bus įsakyta Karo muziejų visai likviduoti. Reikėjo taikytis naujoms aplinkybėms ir naujiems reikalavimams.

Muziejaus vadovybė išdėdė planą Karo muziejui papildyti, pertvarkyti ir pritaikyti naujiems reikalavimams. Rugpjūčio 8 d. tas planas raportu (Nr. 583) buvo pasiūstas "krašto apsaugos ministrui". Raporto pradžioje paaiškinta, kaip Karo muziejus organizuotas iki šiol ir kokius jis turėjo skyrius. Toliau sakoma, kad:

Bolivijos gegužės pradžioje įvykusiame prezidento rinkimuose nei vienas kandidatas negavo absoliučios balsų daugumos, bet daugiausiai gavo Victor Paz Estenssoro (kairė), kuris yra pabėgęs nuo valdžios persekiojimo į užsienius. Pereito karo metu jis buvęs stipriai palankus naciams. Dabar jį daugiausiai palaiko cino kasyklų (svarbiausios pramonės) darbininkai. Tačiau po šių rinkimų karinė junta priverstė pasitraukti buvusį prezidentą ir paėmė valdžią ir savo rankas. Juntos priešaky yra generolas Hugo Bolivian (dešinė). Estenssoro jį kaltina, kad jis sukludė jam teisėtai būti išrinktam per antrus rinkimus. Bolivijos balsuoja tik apie 5% gyventojų, kadangi balsuoti leidžiama tikrai raštingiesiems.

ANGLŲ KALBOS

neįmanoma išmokyti be vadovėlių ir žodynų.

Didžiausias šios rūšies literatūros pasirinkimas yra Lietuvių Spaudos Centre "Gabijsje"

- V. PETERAITIS, Mažasis lietuviškas anglų kalbos žodynas, su tarimi, 418 psl., daugiau kaip 12,000 žodžių. Kaina \$2.00
- V. PETERAITIS, Didysis lietuviškas anglų kalbos žodynas, daugiau kaip 30,000 žodžių, 580 psl., didelio formato. Kaina \$5.00
- A. HERLITAS, Angliškai lietuviškas žodynas, 400 ps. Kaina \$3.00
- A. LALIS, Lietuviškai anglų kalbos žodynas, 400 ps. Kaina \$3.00
- 2 tomai kartu Kaina \$14.00
- J. KUKANAUZA, Anglų kalbos gramatika lietuviams, 192 psl. Kaina \$2.00
- V. MINKUNAS, Anglų kalbos skaitymai, 184 psl. Kaina \$1.20
- Anglų kalbos mokytojas, 174 psl. Kaina \$2.00

Su užsakyamu, pridedant po 15 centų smulkiais pašto ženklais persiuntimui, siųsti kartu ir pinigus, čekius ar Money Order, adresuotus:

GABIJA
340 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Kariuomenės vado ir politinio vadovo duotais nurodymais ir pageidavimais, pakeičiant senuosius skyrius, bei papildant Karo muziejaus uždavinius, turint tikslą labiau išryškinti lietuvių liaudies kovas dėl savo laisvės, dabar daromi žygiai geriau nušviesti šiuos mūsų gyvenimo laikotarpius:

1. Lietuvių tautos gynybos vietovės: Piliakalnių sistematiskas suskirstymas tipologine tvarka. Piliakalnių fortifikacija. Pylis ir jų reikšmė gynybai. Svarbiausieji ginklai atitinkamiems laikotarpiams pavaizduoti.
2. Santykiai su vokiečiais: Mindaugo laikotarpis. Vėlesni laikai. Svarbiausieji santykių momentai.
3. Totorių atplūdis Rusijoje: Lietuva, kaip priebėga nuo totorių. Pavienius rusų kunigaikštelių prisijungimas prie Lietuvos. Lietuvos santykiai su totoriais. Lietuva, kaip užtvana totorių veržimuisi į vakarus.
4. Santykiai su lenkais: Didžiųjų įsigalėjimas. Lietuvos smukimas.
5. Švedų invazija į Lietuvą: Gustavo Adolfo ir Karolio XII laikai. Lietuvių kovos su švedais.
6. Napoleono laikotarpis Lietuvoje: Prancūzų kariuomenės žygiavimas per Lietuvą į Maskvą ir pasitraukimas. Valstybės atstatymo viltys.
7. 1831 ir 1863 m. sukilimai Lietuvoje: Skirtingi sukilimo dalyvių bajorų ir liaudies siekiai. Sukilimų malšinimas. Pasekmės, sukilimus numalšinimas.
8. 1914 m. karas Lietuvoje: Laisvosios Lietuvos kūrimas 1918 - 1920 m. Raudonosios lietuvių kariuomenės kūrimas ir jos veiksmas. Tautinės kariuomenės kūrimas ir jos veiksmas. Suvalkių sutartis ir jos sulaužymas.
9. Lietuvos liaudies kariuomenė: Kariuomenės reorganizacija ir jos gyvenimas."

Raporto pabaigoje sakoma, kad Karo muziejuje jau pradėtas organizuoti naujas raudonosios armijos skyrius. Prašoma planui pritarti ir jį patvirtinti.

Planą patvirtino visa liaudies kariuomenės vadovybė. "Krašto apsaugos ministras" parašė tokią rezoliuciją:

"Sutinku. Pagal šį planą sutvarkytas muziejus būtų kariniam istorinio pobūdžio ir atsiųstų savo tikslą. D. gen. Vitkauskas, 1940. VIII.24."

Liaudies kariuomenės vadas parašė:

"Sutinku. Žemaitis, 10.VIII.40."

Liaudies kariuomenės politinis vadovas taip pat patvirtino:

"Sutinku. Macijauskas."

Rugpjūčio 9 d. liaudies kariuomenės vadas Baltušis - žemaitis ir liaudies kariuomenės politinis vadovas Macijauskas patvirtino Karo muziejaus manomos leisti lietuvių ir rusų kalba brošiūros turinio planą. Ji numatyta pavadinti "Lietuvos praeities brošiūra". Brošiūros turinį numatyti skyriai: lietuvių seniausiais laikais, lietuvių valstybės įkūrimas, lietuvių ir germanai, Lietuvos sienų plėtimasis ir rytus ir pietus, užmezgimas glaudžių ryšių su Lenkija, didžiųjų įsigalėjimas ir valstybės silpnėjimas, socialiniai ir ūkiniai pakitimai XVI amžiuje, unija su Lenkija, valstybinis Lietuvos gyvenimas po Lublino unijos, visuomeniniai santykiai unijos laikais, kelias į valstybės žuvimą, Lietuva caristinės Rusijos valdžioje, baudžiavos panaikinimas ir tautinis atgimimas, pirmieji laimėjimai, Didysis Karas, okupacija, laisvos Lietuvos kūrimas, santykiai su SSSR.

Šios brošiūros numatyta išleisti 15,000 egzempliorių.

(Bus daugiau)

Pažvelkim į ateitį

Dažniausiai mėgstama pabarti praeitį: to ir to nepadaryta, tą galima buvo kitaip suvartyti. Praeities plakimas — lyg botago smūgiai į vandenį. Praeitį apžvelgti reikia tik tam, kad žinotumėm, ką turime veikti ateityje, bet, saugok Perkūne, ne tam, kad gautumėm progos lieti pamazgas sau ant galvų. Dar reikia pastebėti, kad praeitį pertvarko dažniausiai tie, kurie patys nieko nenuveikė, arba nesumano ką reikia veikti dabar.

Ką mums padėtų praeities plakimas, jeigu mes už keleto metų perkšlentumėm, kad šiandien, kai visos pasaulis ruošiasi žūtutinei kovai, mes neruošiam karinių dalinių, nesudarom progos mūsų jaunimui susipažinti su šio meto naujoviškais ginklais. O kiek naujų šio branduolinio (atominio) amžiaus išrastų ginklų, su kuriais tikroviškai reikia susipažinti čia neturima galvoj slapty — neprieinamų ginklų!

Šiuo atveju kariškių leidžiamas metraštis būtų pateisinamas, jeigu jis skatintų vien tik karo gynybos reikalų ruošimą. Juk reikia numatyti, kad Baltijos laisvinimo metu, jeigu geras dėdė Samas mums duos skolon ginklų, tai jais turėsime patys ir ginti mūsų kraštą ir sostinę Vilnių nuo įvairių "brolių", kurie, dar būdami surištomis rankomis, jau grasina ne tik vėl išplėsti mūsų širdį Vilnių, bet ir pavergti mūsų žemę.

Gali būti, kad vienas kitas asmuo siejosi ir šiais reikalais. Bet vienas karys mūšio lauke ne kovotojas. Karinės gynybos galia glūdi drausmingai, vieningai ir su tikru pasitikėjimu veikiančiame pasiryžėlių būry.

Kiekvieno sumanymo reikalu klabinama visuomenė. Bet per dažnas prašymas atbūkina aukotojų jausmą ir jie ne tik penkinės, bet ir vieno žaliuko neįskrapšto, o iš kitos pusės — tie, kurie šaukiasi visuomenės pagalbos, visai užmiršta, kad jie irgi yra visuomenės dalis ir jiems reikia tik tam tikro susitarimo, kad jie patys taptų pajėgūs sumanytiems reikalams įvykdyti. Todėl būtų tikslu, kad susipratę tautiečiai burtųsi į įvairių sričių, būtinų mūsų tautos gynybei išlaikyti, nepermaldausiam pasiryžėlių brolijas. Tokie sustiprinti daliniai nekenktų dabar esamoms lietuvių draugijoms; atbulai, reikalaujant, jas dar paremtų.

Jeigu vienas veikėjas tautiniame bare gali išarti didelę vagą, tai jų šimtas gali kalmus nuversti. Ir galėtų ne tik vieną kitą knygą ar metraštį išleisti, bet skirti ir mokslapinių keletai jaunų vyrų, linkusių į vieną ar kitą karo mokslo šaką, k. a.: lakūnų, tankų vadovų, prieš-tankinių ginklų, jūros kapitonų ir t.t. paruošti. Čia turima galvoj ne didelio skaičiaus paruošimą, bet nors keleto vadovų, kurie grįžę Lietuvon galėtų savo gimtąją kalbą kitus išmoks-

linti ir toms šakoms vadovauti.

Kaip žinome iš praeities, lietuvių - amerikiečiai grįžę tėvynėn atsižymėjo ne tik geru sumanumu, bet turėjo gerą vardą ir pasisekimą. Tokie vyrai, išėję į gyvenimą, savo geradėjų neužirštų, o svarbiausia, ir patys priklausytų tam rateliui ir toliau tęstų savo pirmatinių užsibrėžtus tikslus. Tokiu būdu susidarytų įvairių gyvenimo šakų nemirtingi kovotojų būriai už savo tėvų žemės palikimą. Turint tokius būrius sustiprėtų ne tik tautiškai, bet ir žmogiškai. Nes žmogus esti stiprus dvasia ir pasitiki savimi tik būdamas daugyje (masėje).

Esant patikimame daugyje ir gyvenimas įgauna daugiau prasmės bei malonumo, o ypač, kai žmogus jaučia, kad už jo pečių stovi šimtai draugų, kurie jo ir blogiausiose sąlygose neapleis. Juo labiau svetimoje pavargęj toks patikimųjų ryšis tarp vienos tautos sūnų yra būtinausia reikalingas.

Turint tai galvoje, kviečiu šimtą karių, vienminčių ir sušipratusių lietuvių susiburti į draugovę Lietuvos gynybai reikalingiems vyrams ruošti. Šiam būriui susikurti nebūtina reikla gyventi vienoje vietovėje (dabar pasaulis toks mažas), svarbu kad pasiryžėlis pasižadėtų ir tesėtų reikalą remti. Iš savo pusės pasižadau iki gyvos galvos mokėti mažiausiai kas mėnesį dešimtis dolerių šiems reikalams (turiu užtikrinti, kad mano visas turtas yra darbo rankos).

Šia proga pravartu įsisamontinti, kad mūsų tėviškės miškuose kovoja didvyriai, grįžtant tėvynėn mūsų - bėglių su tuščiomis rankomis nepriims. Turėsime jiems duoti ataskaitą, ką nuveikėme būdami laisvėje tėvynėi iš vergijos vaduoti.

Todėl pradėkime tikrą ir vyrišką kovą. G. Mantas P. S. Atsiliepiu prašau siųsti G. Mantui, per šio laikraščio redakciją.

Visų maloniam dėmesiui

Lietuviška vasarvietė, žinoma Stony Brook Lodge vardu, (neoficialiai dar vadinama Poetų Rezervatu), pradeda sezoną birželio 2 d., šeštadienį. Ta proga tą pačią dieną 4:00 val. pp. vasarvietės vedėja, mums daugeliui pažįstama visuomenininkė Pr. Lapienė, rengia gražią pramogą su puikia menine dalimi. Visi lietuvių kviečiami tą dieną į Stony Brook Lodge, Stony Brook, Long Island, praleisti kelias neužmirštamas valandas. Pramoga bus fotografuojama ir filmuojama. Jokio įėjimo mokesčio nėra.

Šia proga primename, kad vasarvietė dar turi laisvų kambarių atostogoms ir kviečia lietuvių rezervuoti juos savo poilsiui. Taip pat čia priimamos įvairios išvykos, gegužinės, didesnės pobūviai. Salygos — nėra palenkesnių už šias.

Tuo tarpu visi, kam leis laikas, susitikime birželio 2 d. Stony Brook Lodge, gražioje Lapių vasarvietėje prie Atlanto vandenų ir patys patirkime šią tiesą.

DIRVOS ATSTOVAI

į kuriuos galima kreiptis visais DIRVOS prenumeratorais ir skelbimų reikalais:

Baltimore, Md.

Antanas Česonis, 620 W. Cross St.

So. Boston, Mass.

Brunonas Kalvaitis, 545 East Broadway.

Brockton, Mass.

Bačiulis A., 81 Sawtel Ave.

Chicago, Ill.

Jonas Pablėnas, 4416 So. Hermitage Ave. YA 7-0191

Dayton, Ohio

J. A. Urbonas, 1302 Lamar St.

Detroit, Mich.

L. Bulgarskas, 7313 Navy Ave.

Newark, New Jersey

A. S. Trečiokas, 314 Walnut St.

New Yorke - Brooklyne

Antanas Sodaitis, 57-56 63rd St., Maspeth, N. Y.

Waterbury, Conn.

Vladas Varneckas, 2157 N. Main St.

Hamilton, Canada

Bronius Vengrys, 227 Brant St.

Montreal, Canada

Stepas Kęsgaila, 6882 Beaulieu St.

Toronto, Canada

Jonas Paršeliūnas, 514 Euclid Ave.

Anglijoje

J. Mašanauskas, 58 Neufield Rd., Coventry, Warwick's

Australijoje

Povilas Lukošius, Box 1665 M, G.P.O., Adelaide, S. A.

Venecueloje

Antanas Diržys, c/o Crisalerias Nacionales, S. A. Apartado 4532, Maracay.

PASKUTINI KARTĄ KLAUSIAME

Iš tikrųjų: ar mokyklų lietuviškumo klausimas mūsų visuomeni, ypač mokyklinio amžiaus vaikų tėvams, pedagogams, visuomenės veikėjams, pačiam jaunimui — rūpi ar nerūpi?

Jeigu rūpi, tai visų pirma reikia ramiai ir kiek galima tiksliau išsiaiškinti, ką turime, kokia padėtis. Tuo tikslu jau du kartus paskelbėme penkioliką klausimų. Ar daug kas atsiliepė? Taip, turime jau keletą atsiliepimų, bet tik keletą. O juk iš kalbų apie tą reikalą atrodo, kad turi būti šimtai atsiliepimų, nes juk tikrai šimtai yra, kurie

šituo reikalu rūpinasi, dėl jo skundžiasi, priekaištuoja, susirinkimuose kelia sumanymus, laikraščius ragina, kad jie rašytų, judintų tą reikalą... Kodėlgi, kai klausimas bandomas iš esmės pajudinti, taip mažai rankų tepajudėjo, kad savo bent žodelį (dar ne veiksmą!) prie to pridėtų?

Išivaizduokime, kas būtų, jei bent keliolikai didesnių miestų būtų įsteigta po mokyklą — tikrai lietuvišką mokyklą, žinoma suderintą su vietos reikalavimais, bet vistiek tokią, kokios lietuviams reikia, o tokioje Chi-

kagoje — bent kelias! Ar nebūtų taip, kad tos mokyklos liktų tuščios vien dėl to, kad į jas gali kaiki tekėti koki pusvalandį ilgiau eiti, negu į nelietuvišką?

Iš tiesų — gal ee reikalo būrinai ausinama dėl tų lietuviškų pamokų? Juk, jeigu tėvams, visuomenininkams tai būtų nebuvo, tai kam dar kalbėti?

Na, dar netikime, kad taip nerūpi niekam, tas dalykas. Todėl dar kartą klausime — kartojaime tuos 15 klausimų su visais paaiškinimais kaip atsakyti. Šie atsakymai, jeigu greit bus atsiųsti, dar nebus daug pavėlavę.

Lietuvių vaikų mokymo klausimas yra nepaprastai svarbus ir susiduria su dideliais sunkumais. To klausimo neišspręsimas ir reikalo nesutvarkysime atsitiktiniais padėjimais ar pasiginčijimais laikraščiuose. Visų pirma reikia aiškiai matyti, ką turime, ko trūksta ir ką galime. Tik tada bus galima nuspręsti, kas ir ką turi daryti. Bent iki ateinančio rudens tą dalyką reikėtų tinkamai išsiaiškinti. Bet nėra centro, kuris turėtų visas žinias apie esamą padėtį ir galimybes. Todėl kviečiame į pagalbą visus skaitytojus, prašydami padėti surinkti reikiamas žinias, atsakant į šiuos klausimus:

1. Ar jūsų gyvenamam mieste yra mokyklų prie lietuvių parapijų?

2. Jei yra, tai kiek?

3. Kaip jos vadinasi ir koki jų adresas?

4. Ar jūsų mieste yra neparapijų, lietuvių (organizacijų, vienuolynų ar kitų) išlaikomų mokyklų?

5. Jei yra, tai kiek ir kokių (pradinių, aukštesnių, specialių)? Kaip jos vadinasi, koki jų adresai, kas jas laiko?

6. Kuriose iš tų mokyklų yra šių dalykų pamokos:

- a) tikyba lietuviškai;
- b) lietuvių kalba;
- c) Lietuvos istorija;
- d) lietuvių literatūra arba bendra lietuvių tautos kultūros apžvalga;
- e) Lietuvos geografija.

Jei kuriose dėstoma, tai kurie iš tų dalykų, po kiek valandų per savaitę, ar tik šeštadieniais, ar kitomis savaitės dienomis po

pagrindinių pamokų, ar tos pamokos yra įtrauktos į pagrindinių pamokų tvarkaraštį? Kas dėsto?

7. Kiek mokinių kurioje mokykloje ir kurias iš tų pamokų? Ar tos pamokos skirtingos tos pačios mokyklos mokiniams, ar ir kitas mokyklas lankantiems? Ar jos taikomos tik pradinių ar ir aukštesniųjų mokyklų mokiniams?

8. Tose lietuvių laikomose mokyklose, kuriose dabar lietuviškų pamokų nėra, kiek mokinių tas pamokas lankytų, jeigu jos ten būtų įvestos?

9. Kada tokios pamokos įvestos, ten, kur jos jau yra? Kieno rūpesčiu tatau padaryta? Ar buvo tam kliūčių? Jei buvo, tai kokių ir kuriuo būdu jos nugalėtos?

10. Kur dar nėra lietuviškose mokyklose tokių pamokų — dėl kokios priežasties nėra, ar kas rūpinasi, kad būtų? Ar sutinkama kliūčių, bei kokių?

11. Kur tokios pamokos jau yra — ar jos vyksta patenkinamai? Jei ne — dėl kokių aplinkybių?

12. Kiek maždaug vaikų iš susipratusių lietuvių šeimų leidžiama jūsų mieste į nelietuvių laikomas mokyklas (valdines arba privatus)?

13. Ar yra galimybės tose kitose mokyklose turėti lietuvių vaikams reikalingų pamokų? Jei taip, tai kokiomis maždaug sąlygomis?

14. Ar nelietuvių laikomose mokyklose sutinkama kokių pastangų mokinius nutautinti? Ar mokiniai nesusiduria su panieka ar smerkimu iš mokytojų ar mokinių pusės, jei jie pasisako esą lietuviai?

15. Ar būtų prasminga stengtis įsteigti jūsų mieste lietuvių mokyklą, suderintą su visais valdžios reikalavimais mokykloms, bet vedamą lietuvių dvasioje? Jei taip — kokios būtų galimybės tokiai mokyklai steigti?

Į ŠIUOS KLAUSIMUS ATSAKYTI YRA KVIECIAMI VISI, KURIE BŪS JUOS PASKAITĖ

Atmeskite tą mintį, kad "kas nors ir be manęs atsaikys". Ramia sąžine neatsakytį galima tik tada, jei patys savo akimis įsitikinsite, jog iš jūsų miesto jau yra siunčiamas išsamus atsakymas ir tikrai nebeturėtumėt kuo tą atsakymą papildyti. Nesirūpinkite, kad iš to paties miesto gali būti daug atsakymų: kuo daugiau atsakymų, tuo daugiau bus žinių ir bus galima sudaryti pilnėsnį vaizdą. Viename atsakyme gali būti ir klaidų, o suliginus daugelį, bus matyti, ką reikia patikrinti, ir tuo būdu klaidos galės būti atitaisytos.

ATSAKYMUS PRAŠOME RAŠYTI TOKIA EILE, KAIP RANDATE ČIA SURAŠYTUS KLAUSIMUS. Nėra reikalo atsakymuose pakartoti klausimą: užtenka pažymėti tik klausimo numerį ir tuojau rašyti atsakymą.

ATSAKYKITE TIK TIEK, KIEK ŽINOTE

Jeigu į kurį klausimą negalite pilnai, tiksliai atsakyti, tai atsakyte nors tiek, kiek žinote. Jei į kurį klausimą nieko negalite atsakyti — praleiskite jį visai atsakyme nepamintę.

ATSAKYME PRAŠOMA ĮRAŠYTI IR PILNĄ SAVO ADRESĄ

Atsakymo pradžioje prašoma stambesnėmis raidėmis pažymėti, iš kokio miesto tas atsakymas yra: tai palengvins atsakymų sugrupavimą. Pabaigoje prašoma pažymėti ir savo tikslų adresą. Tai yra reikalinga tam, kad būtų galima žinių davėjų ko papildomai paklausti, ypač tokiais atvejais, jei paskiruose atsakymuose pasirodytų nevienodumų ar prieštaravimų. Tai padės surinkti teisingesnių ir rūpestingiau patikrintų žinių.

PRIDĖKITE IR SAVO SUMANYMŲ BEI INFORMACIJŲ, JEI TATAI NETELPA ATSAKYMUOSE.

Visi tie atsakymai ir sumanymai bus redakcijos tam pakviestų asmenų peržiūrėti, žinios sutvarkytos ir gautos lietuviškų mokyklų bei mokymo padėties vaizdas bus viešai paskelbtas. Tai, tikimės, sudarys rimtą pagrindą svarstymui ir sprendimui, ką lietuviams Amerikoje šioje srityje reikia daryti. Todėl ir kviečiame visus lietuvius nuosirdžiai ir veikliai dalyvauti šio klausimo svarstyme bei sprendimo parengime. Atsakyti kviečiame kaip galima greičiau. Stenkimės, kad iš visur atsakymai susirinktų iki šio mėnesio vidurio.

Trys sekmadieniai Newark

Newarko ir apylinkės lietuvių tremtinių draugija gegužės 13 dieną surengė iškilmingą motinos dienos minėjimą. Šv. Trejybės bažnyčioje pamaldas už motinas atliko ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. M. Totoraitis, tremtinių draugijos pirmininkas. Po pamaldų parapijos salėje įvyko iškilmingas posėdis, kuriame buvo paskaita apie lietuvių motinas, buvo atitinkamų deklamacijų, tremtinio M. Bernoto vadovaujamas parapijos choras dainavo, senoms lietuvių motinoms — P. Klajūnienėi, U. Gapšienėi, M. Viktažienėi ir A. Pjanckevičienei tremtiniai įteikė gėlių.

Viskas tvarkoj, tik vienas dalykas keistas, kad Brooklyn Darbininkas (Nr. 10, geg. 18) paskelbė žinią, iš kurios atrodo, jog minėjimą rengė šv. Trejybės parapija. Negaila tos garbės, bet kai pasigyrimas nesutinka su faktais, tai atrodo vaikštas...

* *

Gegužės 20 d. Newarko įvyko ateitininkų 40 metų sukakties minėjimas. Po pamaldų ir bendros komunjijos šv. Trejybės bažnyčioje ateitininkai susirinko į parapijos salę, kur Pr. Naujo-kaitis kartojo tą pačią giesmę, kad ateitininkai nepriklausomos Lietuvos laikais buvo katakombose ir persekiojami (pretensija į pirmųjų krikščionybės kankinių vaniką?), kad Lietuvos nepriklausomybės kovų sąvaroriai daugiausia buvę tik ateitininkai, ir dabar dėl Lietuvos laisvės kovoje partizanų eiles daugusiai tik katalikiškasis jaunimas, suprask, pavasarininkai ir ateitininkai (nes šiaip jau jaunimą Lietuvoj beveik visą reiktų vadinti katalikišku, jei žiūrėtum pagal krikštą, o ne pagal priklausymą į minėtas organizacijas) ir tt. Tarp minėjimo dalyvavusių svečių buvo girdėti pastabų, iš kurių galima spręsti, kad tas pagyrušiškas nedarė gero įspūdžio, o dėl kalbų apie katakombas ir religinius persekiojimus Lietuvoje vienas netokią nuomonę pareiškė: "Tai ką gi, ar čia antri bimbinkinkai susirinko, ar kas?"

Ypač tai keista girdėti tiems, kurie patys buvo Lietuvos savanorių kūrėjų eilėse, kurių gimnės šiandien partizanų eilėse, nors jie niekad nebuvo nei pavasarininkais, nei ateitininkais.

Miami lietuviai

praturtėjo naujomis jėgomis. Neseniai čia naujojo erdviojo ir patogiojo rezidencijoje, 1777 Meridian Ave, Miami Beach, įsikūrė Ona Navickienė su dukterimis, kurių viena, Anita, yra dainininkė, o kita, Stefanija, pianistė.

Tai yra didelis laimėjimas čia dabar greitais šuoliais beaugančiai lietuvių kolonijai. Anita Navickaitė čia gyvena jau per visą žiemą. Ji dainavo ne tik lietuvių parengimuose, bet gražiai pasirodė ir tarp kitautčių. Jos dalyvavimo dėka ir Vasario 16 šventė taip pasisekė, kad net pirmuose laikračių puslapiuose buvo aprašyta.

Linkime p. Navickienę ir jos dukrelėms laimingo gyvenimo saulėje Floridoje.

V. Želvienė

Gegužės 27 d. Newarkiečiai buvo susirinkę lietuvių Laisvės Parke, Lindene, Am. Liet. Tautinės S-gos Newarko skyriaus surengtoje gegužinėje.

Nors oras pasitaikė nepalankus gegužinė labai gerai pavyko. Ypatingai gražiai pasirodė Newarko lietuviai veteranai ir rėmėjai: visi in corpore atvyko uniformuoti. Dalyvavo abu šv. Trejybės parapijos vikarai: kun. Bastakys ir kun. Totoraitis, daug kitų vietos visuomenės veikėjų, jų tarpe Lietuvos Atsiminimų radijo vedėjas J. J. Stukas su visu savo štabu. Gegužinės komisijai ir pačia gegužinėi vadovavo šio skyriaus (dabar ir visos Sąjungos) išdinininkas A. S. Trečiokas.

Skyriaus pirmininkas W. J. Dilis prašo perduoti visiems atsilankiusiems ir prie rengimo prisidėjusiems nuosirdžią padėką.

Susipainiojo minėjimas...

Los Angeles lietuvių Katalikų Federacija šiemet labai anksti pasiskelbė, kad rengianti "balsiojo birželio" minėjimą. Tas ankstyvas vienos organizacijos pasiūlymas kiek nustebino, bet vėliau įvykusiame ALT posėdyje be ginčų sutarta minėjimą rengti ALT vardu. Išrinkta ir komisija iš ALT sekretorės Af-tukienės, Masaičio ir Barausko. Jiems buvo pavesta sudaryti programą, kurios metmenys jau buvo apsvarstyti tame posėdyje. Komisija savo darbą atliko ir jau Balso gegužinėje pradėjo dalyti bilietus į rengiamą minėjimą, bet čia ir kilo "audra" — mat tūlimas Federacijos veikėjams nepatiko komisijos pakviesti kalbėtojai. Vėliau paaiškėjo, kad kaikiurims iš tų kalbėtojų nebūsią leista parapijos salėje kalbėti (mat, minėjimas buvo nutarta rengti parapijos salėje). Padėčiai taip susipainio-

jus, komisija pasitraukė ir ALT valdyba šaukia į ją priklausančių draugijų atstovų susirinkimą, kuris turės išnariuoti šią nemalonią padėtį. Be to, ten bus svarstomas ir tik dabar gautas latvių kvietimas — birželio įvykių minėjimą rengti visiems (lietuviams, latviams ir estams) kartu.

PIRMOJI GEGUŽINĖ

Pirmąją gegužinę šiemet Los Angeles mieste surengė vietinis Balso skyrius gegužės 20 dieną, puikiam Arroyo Seco parke. Žmonių prisirinko daug. Gegužinė Balso skyriui davė daugiau kaip 100 dolerių pelno. Be to, jos metu Dėringienė ir Prižgintienė surinko keliasdešimt dolerių aukų Diepholzo gimnazijai. Balso skyriaus valdybą šiuo metu sudaro: J. Uždavinys, (pirmininkas), Pažiūra, inž. Var-nauskas, Trumpa ir Karalius.

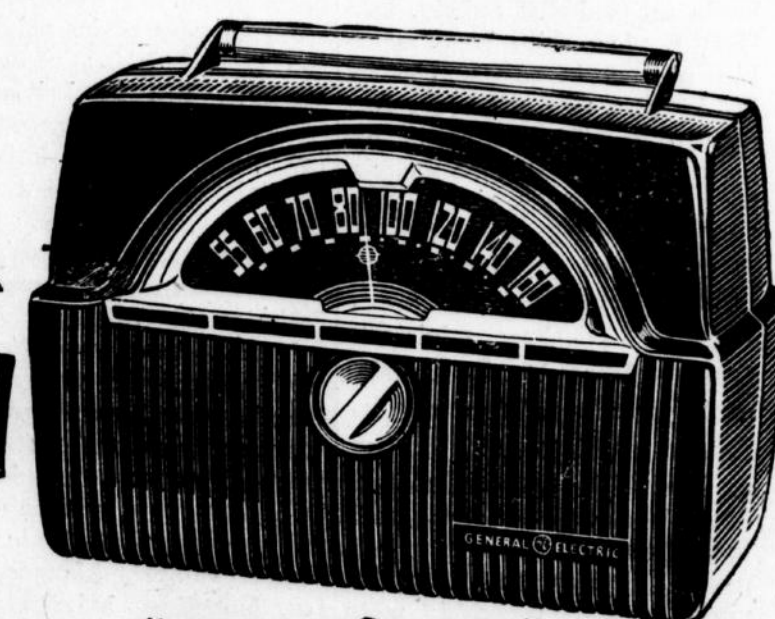
VIETOJ GEN. RAŠTIKIO — PULK. ŠEŠPLAUKIS

Los Angeles mieste tremtinių draugijai steigti komisija, kuriai pirmininkavo gen. St. Raštikis. Jam išvykus, jo vieton įėjo pulk. Šešplaukis. Komisijai dabar sudaro: Ažuolaitis, Ma-saitis ir Šešplaukis. Kandidatas — Bakūnas.

KAIP SU LIETUVIŲ KALBOS DRAUGIJA?

Pereitų metų lapkričio 25 d. Los Angeles mieste, prof. Alminaučio iniciatyva, buvo įsteigtas Lietuvių Kalbos Draugijos skyrius. Buvo išrinkta ir valdyba, ir revizijos komisija, įsirašė apie 20 narių. Tačiau nuo steigiamojo susirinkimo apie tą dalyką nieko negirdėti: nebuvo susaukta nei vieno susirinkimo.

New
Super-
powered

"ALL-YEAR"
PORTABLE RADIO
PLAYS ON AC, DC, OR BATTERIES!

It's a Portable!

It's wonderful—at home or out-of-doors! It brings in distant stations clearly. G-E Dynapower Speaker for clear, rich tone! G-E built-in antenna! General Electric dependability! Excellent battery performance.

In Burgundy red or Cactus green

It's a Table-Radio!

This handsome new G-E radio is also smartly styled for year round enjoyment in your living room, bedroom, kitchen! When played on AC or DC house current, the beautiful sunburst dial illuminates! See it today! You'll love it!

46.50
be baterijų

SUOPIS FURNITURE

6921 Wade Park Ave.

EX 1-0911

ATSAKYMAMS adresas: DIRVA, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio

JONINĖS BIRŽELIO 24!

Green Road, 5-ta autobuso stotis nuo Euclid

LIODNŲJŲ BIRŽELIO DIENŲ

dešimtmečio minėjimas jau netoli. Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus valdyba, talkininkaujant kitoms organizacijoms, susitarusi su latviais ir estais, minėjimą rengia plačiu mastu, nesiribojant tik pabaltiečių kolonijomis.

Numatoma birželio 11-17 dienų savaitę paskelbti Susikaupimo savaitę, kviečiant tautiečius tą savaitę susilaikyti nuo pasilinksminimų. Tikimasi, kad Clevelando lietuvių kolonija parodys savo susipratimą ir vieningumą, gausiai dalyvaudama birželio iškilmingose pamaldose Katedroje (11 val.), Lietuvių Tautos Genocido Parodos atidaryme (tuojau po pamaldų, Public Auditorium) ir antikomunistiniame mitinge su koncertine dalimi (laikas ir vieta bus nurodyta vėliau).

Genocido parodos atidarymą ir mitingą laukiama augštų amerikiečių valdžios atstovų.

ORGANIZUOJAS BOLŠEVIKŲ KALINTI LIETUVIAI

Šį sekmadienį, birželio 3 d., 3:00 val. po pietų, šaukiamas steigiamasis bolševikų kalintų lietuvių susirinkimas. Bus tariami svarbiausi reikalai. Kviečiami visi bolševikų kalinti lietuviai.

Susirinkimas bus čiurlionių patalpoje — Lietuvių banko name (įėjimas iš 68-tos gatvės).

Initiatoriai

136 SLA KUOPOS SUSIRINKIMAS

Ivyks ateinantį sekmadienį birželio 3 d., 11 val. Lietuvių salėje. Kuopos pirmininkas Jonas Aleksa pataria visiems nariams užsimokėti mokesčius, nes tolimesni susirinkimai įvyks tik už trijų mėnesių.

MOKSLO METŲ PABAIGA

Birželio 8 d. (penktadienį) 6 val. Lietuvių salėje lietuvių kalbos klasės šv. Jurgio parapijos mokykloje ir šeštadienį lietuvių mokykla rengia mokslo metų pabaigos iškilmes. Programoje mokinių dainos, šokiai, deklamacijos, dovanų įteikimas ir

kt. Maloniai prašomi atsilankyti tėveliai, broliukai bei sesutės ir visi lietuviško švietimo būčiai. Įeinant aukojama.

SKAUTŲ VEIKLA

Pereitą sekmadienį, gegužės 27 d., Lietuvių sodelyje įvyko lietuvių skautų D. L. K. Vytauto draugovės sueiga, į kurią daugiausia susirinko mažieji skautai. Su jais pašnekesį pravedė sktn. P. Balčiūnas. Po pašnekesio buvo skautiški žaidimai.

D. L. K. Vytauto draugovėje nuo gegužės 15 d. prasidėjo konkursas, kurio tikslas pagyventi skautišką veiklą. Konkurso numatoma užbaigti viešą iškilmingą sueigą, minint mūsų didvyrių Dariaus ir Girėno žuvimo metines, liepos m. vidury.

Norintieji įstoti į D. L. K. Vytauto draugovę skautais ar jaunesniais skautais, prašomi registruotis pas šios draugovės draugininką pskn. Z. Dučmoną, 1447 E. 65th St., Cleveland 3, Ohio (telef. EX 1-7069). Skautai, orai atsilūs, žada daryti iškilas į gamtą po Clevelando parkus, o jei bus galima, suruošti net ir stovyklą.

CEVELANDAS LAIMEJO

Praėjusį sekmadienį, gegužės 27 d., Clevelande viešėjo Detroito lietuvių sporto klubo "Kovo" krepšininkai, kurie žaidė draugišką krepšinio rungtynes su vietos "Žaibu". Nors ir buvo tikėtasi koviečių pergalės, tačiau žaibičiai patiekė staigmeną, nugalėdami svečius, pasėkmė 32:31 (8:13), tuomi atsiųgindami už pralaimėjimą Detroito prieš 7 savaites.

"Žaibui" atstovavo ir taškų pelnę: Telyčėnas 5, Muliolis 13, Blumentalis 9, Gylis 5, Zorskas 0, Vizgirda 0, Motiejūnas 0. Už "Kovą" žaidė: Grudzinskas 15, Račka 4, Butvila 3, Sventickas 2, Šlepetys 5, Idzelevičius 2.

Vasarinis anklų kalbos kursas

bus galima lankyti: St. Johns College (Superior - E. 9) antradieniais 6:30 - 9:00 val. vak.

John Hay High School (E.

107 - Carnegie) pirmadieniais arba trečiadieniais (6:30 - 9:00 val. vak.

Pamokos vieną kartą per savaitę, 10 savaitių. Mokestis gyvenantiems tų mokyklų distriktoose - \$4.50 už visą kursą, kitiems \$7.00. Smulkesnį informaciją galima gauti paskambinus CH 1-3660 prieš 5:00 val. Pamokos skirtos ne tik kalbai, bet ir pilietybės egzaminams ruoštis.

A. ŠIMKONAS

yra išvykęs atostogų į Arizoną ir siunčia sveikinimus.

Reikalinga senyva moteris

namams prižiūrėti 2 asmenų šeimai. Nereikia nei skalbti, nei prosyti.

Tel. KE 1-7299

Mrs. CLAUDIA

Reader & Life Advisor
Help and advice on all affairs of life. Hrs. 11 - 8 P.M. daily.
8817 Hough Ave., 1st Floor

PARDUODAMAS NAMAS

Šešių kambarių, labai gerai užlaikytas, kainą tikrai \$8,500. Vertas daug daugiau. East 90-toje gatvėje, tarp Superior ir Wade Park ave.

Norint pamatyti, prašom telefonuoti —

A. J. JARUS Co.
Realtors

4785 Pearl Rd. RA 1-8703

ŽIURĖKIT,

ką galima pirkti už \$11,500!

Gražus dviejų šeimų namas (1-4) Lawnview Ave., su atskiru gazo šildymu, šviesa ir vandeniu. Dideli kambariai, židiniai su veidrodžiais, iškloti kilimais, modernizuotos virtuvės, plytelėmis išklotos vonios, daug spintų sienose ir Bendix skalbėjai. Ir 3½ garažų, naujas cementinis privažiavimas.
EN 1-1625 Broker GA 1-5496

Jieškoma moteris

namų darbams: švarai palaikyti ir skalbti

Kreiptis — 1228 Avondale Rd. So Euclid, Ohio
Telef. EV 1-5217

DIRVĄ UŽSISAKYTI

galima ir šiandien, nėra reikalo laukti nei metų, nei mėnesio pabaigos!

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rądai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkaivimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
609-12 Society for Savings Bldg.
Telef.: MAIN 1-1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

The MAY CO'S BASEMENT

Skalbiamos!

Spalvingos!

Išverčiamos!

Išverčiamos

Patalinės

Atrinktos antrinės iš tikrųjų 9.98 vertės

Nepraleiskit šio laikinio populiarų skalbiamų patalinių išpardavimo... Pasirinkimas iš daugelio skaisčių piešinių rausvos, mėlynos, žalios ir cedar spalvų. Stambaus 80x84" dydžio. Visos atrinktos antrinės — ydingumai sunkiai tepastebimi ir neturės įtakos šių patalinių vartojimo malonumui.

Antrinės iš 9.98 vertės
Pūstos gumos pagalvės

Minkštos patogios guminės pagalvės — poilsio miegui. Pilnos pagalvės, kurios nesusispaudžia ir nesiglamžo. Su sanforizuotos* pusdrosės užtraukiamu užvalkalu, rausvos, mėlynos ar baltos spalvos.
*(Didžiausias susitraukimas 1%)

6.49

Reguliarios 2.98 vertės
Vasarinės antklodės

Minkštos ir švelnios jona antklodės iš 5% rinos, 10% dirbt. silko ir 85% medvilnės — su prabangiais dirbt. silko apvadais.

2.69

Reguliarios 4.98 vertės
Plunksninės paklodės

Tankiai rsiūtos, skalbiamos ir išverčiamos plunksninės paklodės — pilno ar porinio dydžio. Truputį ydingos.

3.98

Užsakymai paštu ar telefonu — CHerry 1-300
Basement Domestic Department

RKO Keith's 105th

Gegužės 27 — birželio 2 d.

"Only the Valiant"

su Gregory Peck.

JONAS G. POLTER

Lietuvis

Namų Maliavotojas

Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telef.: POTomac 1-6899

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

GERIAUSIA
GARANTUOJA
GERUMĄ YRA

MONCRIEF

SILDYMAS AR
ORO VĖSINIMAS

G A S A S
ALIEJUS
ANGLIS

THE HENRY FURNACE CO., Medina, Ohio

NEPRALEISK PROGOS!

Dabar yra toks laikas — darbai eina gerai. — Bet gal ne visada taip bus?

Taupyk centus ir dolerius, kad reikalui atėjus neturėtum rūpesčio. Jei turėsi santaupų, neturėsi rūpesčių.

Lietuvių Banke santaupos yra apsaugotos JAV valdžios per Federal Insurance Corporation, kiekvieną atskirą taupymo sąskaitą iki

\$ 10.000

Čia ir šeštadieniais (subatomis) atidaryta iki 1 val. p. p.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave. HE 1-2498
Cleveland, Ohio

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: MAIN 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiestiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

WM. DEBESIS

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

I J. SAMAS JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodėlių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Wilkelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė
Aldona Wilkeli - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 1-9292

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licenzijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue

ENdicott 1-1768

tai yra pigiau negu
jūs manytumėt...

SAMDYKIT BUSĄ

specialioms išvykoms

Samdykit autobusą patogiai, saugiai ir tauriai išvykos kelionei bet kokiai grupei — į bet kur! Visi išvyksta drauge... visi atvyksta drauge... visiems smagu! Jūs galite nuomotuoti vieną ar daug autobusų nuo 31 iki 51 vietos kiekviename. Ideali mokyklų, klubų, draugijų ar bažnyčių reikams. Ir kainuoja nuostabiai pigiai. Dėl smulkesnių žinių telefonuokite MAIN 1-9500.

DIRVA

THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 6820 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: ENdicott 1-4486.
Redaktorius Vincas RASTENIS (buto telefonas: UTah 1-6747) Pedaktorius Belys GAIDŽIUNAS (buto telefonas: GARfield 1-7406).

Kalbant apie pralietą kraują...

Kaip savo laiku kas antras trečias straipsnis ar kalba būdavo męgstama pradėti pagarsėjusia aksioma, kuri skelbė, esą, "ne paslaptis, kad Lietuva yra žemės ūkio kraštas", taip dabar beveik tiek pat dažnai męgstamas minėti "už tėvynę pralietas ir tebeliejamasis kraują".

Dažnai tai esti taip pasakoma, lyg tarytum jį tą pralietą kraują ir pats kalbėtojas ar rašytojas savo kraujo srovę būtų iliejęs ar tebeliejęs. Apie tą kraują praliejamą kalbama iškilmingai, dramatiškai, gaudiinančiai ir kartu... abstrakčiai, kaip apie kažkokį svajotą idėją ar kilnią pasaką.

O tuo tarpu mūsų pačių tarpe yra dar apie šimtynė tų, kurie patys realiausiu būdu, ne iškilmingose kalbose, ne literatūroje, ne kokioj verksmingoj melodramoj, bet tikrovėje praliejo kraują kaip tik kovose dėl tos pačios mūsų tėvynės Lietuvos laisvės. — Tai yra Lietuvos Nepriklausomybės Karo sužeistieji, Lietuvos laisvės kovų invalidai, visam amžiui netekę sveikatos dėl Lietuvos.

Ir ką gi? Apie pralietą kraują tai kalbam, o j tuos, kurie jį liejo... nei pažvelgti nepasirūstame, tiesiog negalvojame! A, tai kažkokie vargšai inv. li lai... Ar tai nekvepia veidmainyste?

Yra faktas, kad apie šimtą Lietuvos karo invalidų yra čia, mūsų tarpe, Jungtinėse Valstybėse bei Kanadoje. Gal dar yra Europoje likusių. Vienas kitas iš jų gal ir pakenčiamai aprūpintas, bet daugumo padėtis labai nelinksmas. Ką čia aiškinti: kiekvienas gali suprasti, kokia padėtis naujo imigrantų, kurs negali didžiuoti galis kuris negali pasididžiuoti galis ką tik nori padirbti, ką tik duosi — pakelti.

Nuostabus dalykas: tie žmonės, atsidūrę šiose aplinkybėse, dar nesuklupo, nors niekas čia apie juos nekalba, (kalba, bet tik apie jų pralietą, o ne apie

užsilikusių kraują...) gal dažnai net ir nepastebi, kad čia šaliaimi stovi vienas ar keli iš tų, kurie, turbūt, nei vienos prakalbos nepasakė apie savo pralietą kraują, kuris dabar taip labai praverstų... Jie vis dėlto net susiorganizavo į Lietuvos Tremtinių Karo Invalidų Sąjungą ir bando bendromis jėgomis kaip nors sau pagelbėti. (Adresas: 454 North Marshall St., Philadelphia 23, Pa., pirmininkas Bronius Tvarkūnas, sekr. Kazys Dobilas). Jie sako:

"Mūsų tvirtas ryšys grįžti į atkurtą, nepriklausomą Lietuvą, neatšalo. Mes su ta mintimi gulame ir keliame. Tačiau grįžimui užsitęsęs, galvojame, kuriame planus dėl mūsų ekonominės būklės sustiprinimo, nes mūsų jėgos menkėja..."

Jie galvoja, gal būtų galima įkurti kokį ūkį, kur daugumas invalidų galėtų užsidirbti sau duoną, ar gal ką kita. Sako: "Mes dirbti norime, bet pagal mūsų jėgas ir sveikatą"

Per spaudą bandytas aukų vajuš nepavyko: sako, atsiliepi vos vienas kitas lietuvis. Tik waterburiečiai vieną tinkamiau aprūpino — protezomis ir darbu.

Tad Lietuvos Karo Invalidų Sąjungos nariai kreipiasi globos pas... gen. Vl. Nagių, Clevelande. Sako, "Tėviškai mus globojai Laisvoje Tėvynėje, o dabar mes, išbarstyti po pasaulį, esame dar daugiau reikalingi globos".

Bet... Gen. Nagiaus globa — vienas dalykas buvo Lietuvoje, ir visai kas kita čia. Lietuvoje gen. Nagius buvo Lietuvos Kariuomenės Sanitarijos Viršininkas, Karo Muziejaus viršininkas — tos, gen. Raštikio gražiai aprašytos lietuvių tautinės šventovės "vyriausias vaidila", — tai buvo visai kitos galimybės. O čia... Faktiškai, išskyrus kam nors galima pasakyti žodį, gen. Nagius nebeturi apčiuopiamesnių galimybių realiai pagloboti žmones, kurie jau yra

atidavę auką tėvynei didesnę už visus kitus gyvuosius. Toks globojimas, kuris šandien yra galimas gen. Nagiui, nedaug kuo skiriasi nuo liūdno žvilgsnio iš jūros pakrantės į audros metu tolumoje blaškumą laivelį. Jei nebus galima prisišaukti daugiau pagalbininkų, tai ta globa tik liūdnu žvilgsniu gali ir pasibaigti.

"Lietuvos Kovotojai, mes su jumis!" — gana dažnai nuskamba toki pareiškimai iškilminguose susirinkimuose, neretai įrašomi jie į rezolucijas, gal bandomi jie į tėvynę kovotojams perduoti. Bet koks būtų paskatinimas tiems kovotojams, jei jie sužinotų, kokio jautrumo yra mūsų dėkingumas tiems, kurie anksčiau kovojo? Ar nesužinotų, dėl ko gi mes kovojame? Ar tam, kad kovą laimėję būtume palikti, galbūt, irgi tokiame pačiame nelaimingame likimui?

Yra jautrių žmonių, kurie tą supranta. Tiesą sakant, suprantame tą ir visi. Bet kad tas supratimas virstų realiais veiksmais, reikia centralizuotos iniciatyvos, reikia organizuojančios rankos. Štai j pačių karo invalidų atsisaukimą atsiliepi vos vienas kitas lietuvis. Ir tie patys, tą sužinoję, jei ir nesigaili, tai nebus patenkinti. Nes kiekvienas turi pamato pagalvoti — kodėl tik aš atsiliepiu, kurgi kiti?

Štai vienas iš pavyzdžių, kurie rodo, kad verkiant reikia bendruomeniško susiorganizavimo.

Juk tuo dalyku nesirūpina nei Balfas, nei Taryba — vis tai "ne jų biznis". Tegu sau nebūna jų, bet tai turi būti kieno nors "biznis". Jei dar yra tokių medinių galvų, kurios to niekaip negali perprasti, tai kaipgi tokioms galvoms dar galima patikėti svarbias pareigas pačioje Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybėje? Ar tam, kad, kaip tas šuo ant šieno kupetos — nei patys nieko nesirūpintų "ne savo bizniu", nei kitiems neleistų?

Yra šimtai reikalų, ne vien karo invalidai. Yra mažiausiai keliolika ar kelios dešimtys nusipelnusių kultūrininkų, dar labai pajėgių duoti mūsų tautai didžiai vertingų ir brangių dalykų — jie taip pat tyliai kovoja dėl kasdieninės duonos, tam mažokai beturėdami jėgų, ir tuo tarpu neturėdami jokių kitokių perspektyvų, kaip tik susilaukti keleto dailias žodžias išmargintų nekrologų po mirties.

Susirinkimai skamba, laikraščių puslapiai mirga sumanymais bei priminimais daugybės kitų tikrai neatidėliotinai aprūpinti reikalingų dalykų — nieko iš to nebus be organizuojančios rankos!

O kai norima kaip nors tą sukurti, tai tas reikalas mėnesiais

DYGLIAI

Sensacija:

birželio 3 d. Chicago ALTas pasiekė nepaprastai didelį laimėjimą Lietuvos laisvinimo byloje.

būtent:

sukviets visus miesto ir apylinkių lietuvius į vieną Chicago priemiesčio daržą, išrinkti gražuolę, kuriai suteiks "Miss Lithuania" titulą!

Netikite? Paskaitykite čia ginę spaudą. Gegužės 17 d. Naujųjų korespondentas, aprašinėdamas specialų Chicago ALTo skyriaus posėdį, praneša, kad dar praėjusiais metais šio skyriaus pirmininkas išnuomojo atitinkamą daržą, kad jame šiemet galėtų suruošti gegužinę (pikniką), kurios —

"programa bus ne piknikas, bet VISU LIETUVIŲ DIENA, nes ALT tai visų lietuvių organas kovoją už Lietuvos išlaisvinimą... Norima, kad šios Lietuvos Dienos materialiniai ir moraliniai laimėjimai būtų skiriamai Lietuvos laisvinimui... Nepaprastam Lietuvių Dienos atžymėjimui bus išrinkta gražuolė lietuvaite, lietuvių karalaitė..."

Ar šalia visų kitų "Lietuvos laisvinimo", t. y. kandidatės apčiupinėjimo apeigų bus iškviešti ir eunukai "Miss Karalaitės" nekaltybei skyriniguoti — komunikate nepasakyta. Bet dviem savaitėm vėliau, minėdami baisesias Lietuvos tragedijos dienas, iš šios patirties galėsim nukalti keletą ugningų patriotinių šūkių, sakysim:

"Tik šlauningumu ir krūtiningumu išlaisvinsim tėvynę mūsų!"

arba
"Nuogybe vaduokim Aušros Vartus!"
ir panašiai.

Ak, ar nebuvo kadais sakę, kad mūsų vadovaujantieji veiksmai apkiute. Jei, sakysim, toks Vliskas, VT ar kuri kita institucija būtų anksčiau susipratęsi tėvynę vaduoti gražuolių konkursais, tai galbūt nereikėtų tautiečiams išskirti po visus kraštus gyvųjų mušti arba lenčiuogėl ant konvejerio šokti — šiandien galbūt jie jau būtų bebaigia atlikinėti paskutinius Kybartų skyrinigo formalumus...

Ir dainuodavo anuo metu stovyklaudami skautai: "Virė klek su varlėm..."

Jurgis Kukalis

ir metais skandinamas formalių studijose ir svarstymuose, ir niekaip neprieinama prie jokio sprendimo. Kodėl? Ar tai labai painu?

Žinoma, painu, kai norima laikytis tamsaus atsilikėlio "išminties" — mapo tėvai medine žagre arė, aš ariau, ir tu, vaikeli, nesivaikyk kažkokių prasiimanymų".

Organizuojančios rankos reikia. Ir jei niekas neturi stebuklingos magiškos lazdelės, tai reikia vykdyti bendruomeniško organizavimosi idėją. Aišku, kad geriau būtų visiems lietuviams taip susiorganizuoti. Bet jeigu yra galvų, kurios tokio dalyko nepajėgia aprėpti, tai tegul kuriasi organizuotas bendruomenės branduolys iš tų, kurie pajėgia tą suprasti, o kas negali perprasti — tegul sau toliau kalba apie partizanų kraują ir protėvių nuveiktus darbus.

Ta proga vertėtų tik pasiūlyti — orientacijos tikslu — kiek dar mėnesių ar metų ALT sudarytoji bendruomenės organizacinė komisija svarstys, daryti ką nors, ar nedaryti?

B. K. Naujokas.

Dėl Lietuvių Kultūros Fondo likimo ir uždavinių

STASIO BARZDUKO

referatas, skaitytas Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyriaus susirinkime, 1951 metų birželio 27 dieną.

brangios. Todėl KF turėtų virsti tuo židiniu, apie kurį spieštų visi lietuviai be pažiūrų ir įsitikinimų skirtumo. Šitokią KF norėtume matyti veikiantį prie kultūriniam gyvenimui, tuoj imasi realizuoti KF mintį: 1947 m. buvo surašyti KF įstatai, sudarytas Steigiamasis Komitetas, pradėti steigti skyriai ir kt. Išjudėjusi emigracija neleidė išplėtoti žymesnės veiklos, ypačiai kad dar nebuvo iki galo išsiaiškinti ir patys KF struktūriniai pagrindai. Viltys buvo sudėtos į veiklą naujuose įsikūrimo kraštuose. Steig. Komiteto branduolys (L. Dovydenas, St. Leskaitis, Vy. Alantas ir kt.) atsidūrė JAV. Bet jam nepavyko nieko didesnio suorganizuoti ir čia: teisingai vienas vienintelis KF skyrius Clevelande, o ir pats centras teparodė visai maža gyvybės. Tada 1950 m. įvykęs Liet. Rašytojų D-jos suvažiavimas nutarė KF organizavimą JAV pavesti Clevelando skyriui. Bet nepavyko ir jam: organizaciniai atžvilgiai nepajudėta nė per žingsnį.

Štai ta padėtis, į kurią reikia pažūrėti visai atviromis akimis. Kad ir nemalonu, reikia konstatuoti ir tą faktą, jog ir kaikiuriuose suvažiavimuose pro KF praeita tytomis, pvz. 1950 m. sausio 12-13 d. Schwaebisch Gmuendėje (Vokietijoje) įvykusi konferencijoj lietuvių tautiniam potencialui išlaikyti, 1951 m. vasario 17 d. įvykusioj lietuvių profesorių draugijos konferencijoj ir kt. visur buvo papasakyta už Lituanistikos Instituto steigimą.

Taigi KF organizavimo reikalas tuo tarpu yra pakibęs ore. Bet visi sutinkame, kad reikia turėti instituciją, kuri remtų ir skatintų mūsų kultūrinę kūrybą, kuri sistemingai ir planingai rūpintųsi jos lygio kėlimu.

Tiesa, kažkas sako, kad tokių institucijų mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą, negalima išleisti iš akių reikalo turėti viešos visiems lietuviams bendros institucijos, kuri remtų ypačiai tas kultūrinės srities, kurios visiem lietuviams yra lygiai

reikalingos. Tiesą sakant, mes jau turime, tad ar nebūtų geriau, užuot naują steigus, jau įsteigtąsias stiprinti? Į tai reikia pasakyti štai ką: pripažįstant reikalą remti kiekvieną pozityvią kultūrinę iniciatyvą ir pastangą,